

DARBININKAS

XLII NR. 74

680 BUSHWICK AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, SPALIS - OCTOBER 16, 1956 M.

Redakcija — Glenmore 5-7281
Administracija — Glenmore 5-7088

10 CENTŲ

POSEDŽIAVO KUNIGŲ VIENYBĖ

Kunigams Šelpti Draugijos susirinkimas įvyko spalio 10 New Yorke, Hotel New Yorker patalpose. Pirmininkavo kun. J. Petrėnas, sekr. — kun. J. Parancevičius. Draugija, nors tik pradėjusi darbą 1955 m., rodo daug iniciatyvos padėti nedarbingiems ar nelaimėję patekusiems kunigams lietuviams, gyvenantiems įvairiuose kraštuose.

Apie Kunigams Šelpti Draugijos veiklą išsamiai pranešė pirm. kun. J. Cepukaitis, sekr. kun. dr. M. Ražaitis ir išd. kun. dr. J. Starkus. Susirinkime dalyvavęs vysk. V. Brizgys painformavo apie lietuvių kunigų, vienuolių ir seselių šalpa Lietuvoje ir Rusijoje.

Kitą dieną, spalio 11, tose pačiose patalpose **posėdžiavo metinis Kunigų Vienybės seimas.** Seimas pradėtas pamaldomis Aušros Vartų lietuvių parapijoje New Yorke, kurias globojo kleb. kun. J. Gurinskas. 11 val. New Yorker Hotel

prasidėjo seimo posėdžiai, kuriems pirmininkavo prel. K. Vasys, kun. dr. M. Cyvas, sekr. — kun. Vyt. Pikturna ir kun. A. Račkauskas.

Kun. Vienybės centro valdyba, parodžiusi daug veiklumo ir administracinio darbingumo, susilaukė nuoširdaus įvertinimo. Pranešimus padarė C. V-bos pirm. kleb. kn. J. Cepukaitis, sekr. kun. dr. M. Ražaitis, išd. kun. dr. T. Narbutas, Lux Christi redakt. tēv. dr. V. Rimšelis, MIC. Išklaudyta ir dvasios vadų pranešimų: ateitininkų Federacijos — tēv. dr. V. Gidžiūno, OFM, Vyčių — kun. V. Karalevičiaus, Skautų — kun. prof. St. Ylos, Vargoninkų S-gos — prel. Ign. Albavičiaus.

Seimas, įvertindamas katal. spaudos vaidmenį, nutarė steigti spaudos biurą, kurio veiklos rūmus paruošti ir personalą sudaryti pavesta c. v-bai.

I c. v-bą išrinkti du nauji vicepirm. — prel. J. Balkūnas ir kleb. kun. J. Aleksūnas.

ALRK Federacijos kongresas praėjo su dideliu pasisekimu

Dalyvavo 4000, tarp jų 1 arkivyskupas, 3 vyskupai, 17 prelatų, 26 kunigai. Aktyviausias buvo jaunimas

Amerikos Lietuvių Katalikų Federacija savo sukaktuviniam kongresui antrą atvejų buvo pasirinkusi Bostoną. Prieš 25 metus ji čia minėjo sidabrinių, o rugsėjo 12—14 auksinių jubilėjų. Šis jubilėjinis kongresas buvo pradėtas iškilmingomis mišiomis šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje. Mišias aukojo vysk. V. Brizgys, pamokslą pasakė prel. J. Balkūnas. Po pietų jaukiam šeraton Plaza viešbutyje atstovai ir svečiai buvo susirinkę **pirmojo pilnietiško posėdžio,** kuris pradėtas himnais ir giesmėmis Marijū ir kongreso rengimo komiteto pirmininko kun. J. Zuromskio žodžiu. Išrinkus prezidentą, kurį sudarė pirm. St. Lušys, vicepirm. A. Aleksis ir sekretoriai P. Kaladienė ir A. Barzdukas, sekė centro valdybos pranešimai, kuriuos padarė Federacijos pirm. dr. A. Damušis, prel. J. Albavičius, dr. A. Juška, T. J. Borevičius, S. J., prel. Pr. Juras ir k. Pranešimuose pabrėžtos pastangos labiau konsoliduoti Amerikos lietuvių katalikų veiklą, stiprinti tautinę sąmonę, rūpintis Lietuvos išlaisvinimu ir daugiau kreipti dėmesio į priaugantį jaunimą, kurio reikalavimai įgyta ir aptvarkoma prie Detroito jaunimo stovykla.

Po diskusijų tais klausimais L. Simutis plačiai **apžvalgė Federacijos praeitį.**

Per praėjusius 50 metų Federacija pasireiškė kaip Amerikos lietuvių katalikų jungė, parapijų ir organizacijų kūrimo skatintoja ir kovotoja už Lietuvos laisvę, vpač Lietuvos nepriklausomą valstybę atkuriant ir dabar, esant jai po bolševikinių padu.

Posėdžiavo ateitininkai

Vakare atskiram posėdžiui gausiai buvo susirinkę **ateitininkai,** daugiausia iš rytinio JAV pakraščio, bet buvo atstovų iš visų didesnių Ateitininkų Federacijos padalinių Amerikoje. Posėdyje teikėsi dalyvauti ir tarsi žodį kongrese dalyvavusieji: vysk. V. Brizgys, Vlisko pirm. J. Matulionis, Alto pirm. L. Simutis, Bendruomenės c. valdybos pirm. St. Barzdukas ir Katalikų Federacijos pirm. A. Damušis. Pranešimus padarė prof. B. Vitkus, at-kų tarybos vardu, J. Šoliūnas — at-kų moksleivių pirm. D. Karaliūtė

— studentų vardu ir dr. A. Juška — sendraugių. Posėdis baigtas nuotaikingu montażu iš at-kų deklaracijų. Montażą paruošė P. Jurkus, jį režisavo S. Leimonienė, atliko Bostono ateitininkai.

Antroji diena

pradėta irgi mišiomis šv. Petro bažnyčioje. Mišias aukojo prel. Pr. Strakauskas, pamokslą pasakė prel. K. Vasys. Po pamaldų Sheraton Plaza viešbutyje Bostono miesto majoras Federacijos kongreso dalyviams pagerbti surengė pusryčius. Majorui atstovavo miesto tarybos pirmininkas Edw. J. McCormack, gubernatoriui — maj. Thierault, Federacijos pirm. dr. A. Damušiu buvo i-teikta Bostono miesto istorija, o D. Kaminskienei, c. valdybos narei, gėlių puokštė. Po pusryčių vyko atskiri **vyry, moterų ir jaunimo posėdžiai.** Gyviausiai praėjo jaunimo posėdis, kuriam vadovavo kun. A. Kontautas, Jame gausiai dalyvavo vyčiai ir ateitininkai. Klausimai svarstyti pasidalinus į būrelius. Po posėdžių įvyko

bendri vyčių ir ateitininkų pietūs.

Užbaigiamajame posėdyje buvo išrinkta **nauja Katalikų Federacijos centro valdyba,**

į kurią įeina: prel. J. Albavičius, dr. A. Juška, L. Šimutis, kun. J. Borevičius, S. J., prel. J. Balkūnas, dr. A. Damušis, inž. A. Rudis, D. Kaminskiene, J. Šoliūnas ir A. Aleksis. Keliolika nusipelnusių Federacijai asmenų pakelta į garbės narius, apie dviem šimtu senesnių veikėjų išduoti atsižymėjimo garbės lapai, priimta visa eilė rezoliucijų katalikiškos akcijos ir lietuviybės stiprinimo reikalais, pasiūstos rezoliucijos JAV vyriausybei Lietuvos vadavimo reikalui.

Banketas

Vakare viešbučio didžiojoje salėje įvyko **banketas, kuriame dalyvavo arti 500 žmonių.**

Banketui vadovavo adv. J. Grigalius, kalbėjo šv. Petro par. klebonas kun. Pr. Virmauskis, Lietuvos garbės konsulas adv. A. Šalna, Edw. J. Cormack, Bostono miesto majoro vardu, ir dr. A. Damušis. Pagrindinę kalbą pasakė Bostono arkivysk. Richard J. Cushing. Savo kalboje ypač užakcentavo apaštalavimo reikšmę šiais laikais. Lietuvos reikalui išreiškė viltį, kad Dievas duos dieną, kad kenčianti Lietuva vėl išvys šviesų ir žvaigždėtą dangų viršum dabartinio jos kalėjimo. Meninę programą bankete išpildė sol. St. Liepas ir Ad. Barauskas iš Brocktono, akompanavo komp. J. Kačinskas.

Tanią sulaikė anglų teismas

Pusvalandis prieš sovietiniam laivui "Molotovui" išplaukiant penktadienį iš Anglijos, anglų imigracijos pareigūnai pasirodė laive ir susirėdė rusų Chvastovą su jo pustrėčių metų Tania, papuošta raudona kepurėle. Pareigūnai jam pareiškė, kad Anglijos teismas turi spręsti, kam vaikas priklauso ir jis negali išplaukti. Tada "Molotovas" išplaukė, o Chvastovas su Tania sugrįžo į Sovietų atstovybę.

Pasirodė, kad energingai veikė privatinė pagalba ir ji daugiau padarė nei valdžios, kurios bijojo užsitraukti Sovietų rūstybę. Ponia Douglas Hamilton, World Church Ser-

vicetalkindama, New Yorke kūdikio motinos vardu įteikė skundą Anglijos teismui, kuris ir sustabdė Tanią išvežimą. Opinią daug paveikė ir spauda. Amerikos pareigūnas Londone pareiškė, kad jis turi valstybės departamento pavedimą "įvykdyti sekti, bet nieko aktyviai nedaryti, nes tai grynai anglų reikalas".

Ir jugoslavė Ninos pavyzdžiu

San Francisco krautuvėje spalio 13 buvo suimta Jugoslavijos vicekonsulo žmona Sonia Juznic, kai jos krepšelyje atsitrė pora paklodžių, dvi poros vyriškų kojinių, penki rankšluosčiai, moteriškas megztinukas ir kiti niekeliai. Valsčių departamentui įsikišus ji buvo paleista.

Tai antra raudonosios valstybės gražuolė, kuri sugalvojo "nacionalizuoti" buržuazines gėrybes. Maskvos sportininkė Nina Ponomareva pereitą savaitę Londono teisme buvo nubausta 8,82 dol. už penkias kepuraites, atsiradusias jos krepšelyje, ir "Molotovo" laivų galėjo iškelti namo.

tybės gražuolė, kuri sugalvojo "nacionalizuoti" buržuazines gėrybes. Maskvos sportininkė Nina Ponomareva pereitą savaitę Londono teisme buvo nubausta 8,82 dol. už penkias kepuraites, atsiradusias jos krepšelyje, ir "Molotovo" laivų galėjo iškelti namo.

Šventą dieną reikia švęsti

Vokietijos kardinolas Frings Vokietijos vyskupu vardu kreipėsi į vyriausybę daryti visa, kad sekmadienis būtų švenčiamas. Vardan gamybos tauta dabar virstanti rafinuota darbo mašina, kuri ardo šeimų gyvenimą. Sekmadienis turi būti skirtas žmogaus religiniam, kultūriniam ir šeimos gyvenimui.

Prof. J. Žemaitis Kaune nužudė

Liepos 29 Lietuvoje žuvo prof. Juozas Žemaitis ir jo žmona Palmira. Iki šiol nebuvo žinomos jų žuvimų aplinkybės. Dabar "Sovietskaja Litva" rugsėjo 23 d. paskelbė, kad juos nužudė Henrikas Šarkanas, paties profesoriaus auklėtinis, gyvenęs jo namuose. **Pastebėjęs, kad profesorius**

turi 4200 rublių pinigais ir valstybės trijų procentų paskolų obligacija, 2100 rublių vertės, nutarė apiplėšti. Pirmiausia paktuku užmušė žmoną Palmirą. Vėliau grįžo ir pats profesorius, kurį tuo pačiu plaktuku taip pat užmušė. Norėdamas užtrinti nusikaltimo pėdsakus, apipylė žibalu ir namą padegė. Teismas Henriką Šarkaną nužudė sušaudyti.

Prof. J. Žemaitis buvo gimęs 1894 m. Nemunėlio Radviliškyje.

● Vokietijos kancleris Adenaueris numato savo pavaduotoju, vicekancleriu, dr. Brentano, dabartinį užsienių reikalų ministrį, vietoj pasitraukusio Bluecherio, "laisvųjų vokiečių partijos" (FDP) atstovo.

● Prezidentas Eisenhoweris spalio 13 sulaukė 66 metus amžiaus.

ŠEPILOVAS PASAKĖ NIET DĖL SUESO BYLOS

PATENKINTI PAŽANGA EISEN HOWERIS IR DULLES, NEPAT ENKINTAS AMERIKA EDENAS

Saugumo Taryboje pereitą savaitę buvo svarstomas Sueso kanalo skundas, kurį buvo pateikę Anglija ir Prancūzija. Klausimą pirmiausia svarstė tris dienas slaptose derybose tarp Anglijos, Prancūzijos ir Egipto, tarpininkaujant JT gen. sekr. Hammarskjöldui. Jie sutarė 6 bendrus principus Sueso ginčui išspręsti:

1. kanalas turi būti atviras visom tautom; 2. turi būti pagerbtas Egipto suverenumas; 3. kanalo naudojimosi negali lemti bet kurios vienos tautos politika; 4. mūito dydį turi nuspręsti vartotojai drauge su Egiptu; 5. dalis mūito pajamų turi eiti kanalui gerinti; 6. atsiskaitymą su buvusiu kanalo bendrove galų gale turi lemti trečiųjų teismas.

Seštadienio posėdis buvo lemiamas. Anglija su Prancūzija norėjo gelbėti savo interesus ir minėtus šešis punktus įvynioje į siūlymą bent tiek, kad buvo reikalaujama atsižvelgti į Londono konferencijos nutarimus. Po penkių valandų ginčų Egiptas atmetė Anglijos—Prancūzijos siūlymą. Sovietai pridėjo dar veto, ir klausimas buvo palaidotas. Vienu balsu

buvo priimti tik tie šeši "principai".

Anglijos min. pirm. Edenas pripažino, kad esama šiek tiek tokios pažangos, tačiau nepašalinta galimybė atsisakyti nuo jėgos vartojimo Sueso ginče. Spalio 13 jis aiškiai pasisakė prieš politiką "išlaikyti Sueso srityje taiką bet kuria kaina", pagyrė tvirtą laikymąsi Prancūzijos ir užuominom nepritarė Amerikos linijai.

Saugumo Taryba stengiasi toliau klausimo išvengti ir arabų bei Izraelio skundų Sueso kanalo reikalui nesvarstė.

Laikoma, kad ir Saugumo Taryboje vėl laimėjo Egiptas ir arabų nacionalizmas.

Sovietuose jaunimas "buržuazėja"

Iš jo norėjau pasimokyti... Sveikas, sakau aš, ir draugas nusiėmė skrybėlę nuo galvos abiem rankom ir laikė ją ant pilvo. Bet aš ir dabar nežinau, kuria ranka reikia skrybėlę nusiimti nuo galvos ir ką toliau daryti. Net nežinau, ar ją iš viso nusimti reikia".

Baigdamas laišką, dar sykį klausia, ar yra tokia knyga, iš kurios galėtum tu visų dalykų išmokyti.

na", pagyrė tvirtą laikymąsi Prancūzijos ir užuominom nepritarė Amerikos linijai.

Saugumo Taryba stengiasi toliau klausimo išvengti ir arabų bei Izraelio skundų Sueso kanalo reikalui nesvarstė.

Laikoma, kad ir Saugumo Taryboje vėl laimėjo Egiptas ir arabų nacionalizmas.

Iš jo norėjau pasimokyti... Sveikas, sakau aš, ir draugas nusiėmė skrybėlę nuo galvos abiem rankom ir laikė ją ant pilvo. Bet aš ir dabar nežinau, kuria ranka reikia skrybėlę nusiimti nuo galvos ir ką toliau daryti. Net nežinau, ar ją iš viso nusimti reikia".

Baigdamas laišką, dar sykį klausia, ar yra tokia knyga, iš kurios galėtum tu visų dalykų išmokyti.

Komunistai išvijo Amerikos atstovybės Prahos tarnautoją Verą Margaret Osso Čekoslovakijos valdžia išprašė iš Čekoslovakijos. Ji Tatra kalnuose buvo sulaikyta su svetimais Čekoslovakijos pliletės dokumentais.

PONIA DOUGLAS HAMILTON levoja prieš pustrėčių metų Tanią išvežimą į Sovietus.

Be pėdsakų

Amerikos sportinis lėktuvas pereitą trečiadienį, pakilęs iš Anglijos, dingo viršum Atlanto. Paskutinis iš jo pranešimas buvo per porą šimtų mylių nuo Anglijos į pietų vakarus. Lėktuve buvo 9 vyrai įgulos ir 50 karių. Lig šiol visos pastangos surasti bet kokį jų ženklą nuėjo niekais, nors oras buvo palankus ir jūra rami.

VATIKANAS ĮSPĖJA

Vatikano laikraštis "Osservatore Romano" įspėjo Italijos katalikus, kad būtų atsargūs su Nenni ir Saragato socialistų numatomu susijungimu. Nors komunistai ir Nenni socialistai pasiskelbė panaikina savo sąjungą, tačiau vis dar kalbama apie socialistų ir komunistų bendrą frontą.

● Italijos komunistai spalio 13 pasiskelbė, kad jie sieks Italijoje įvesti socializmą "demokratinį" būdu, be Maskvos raudonosios armijos.

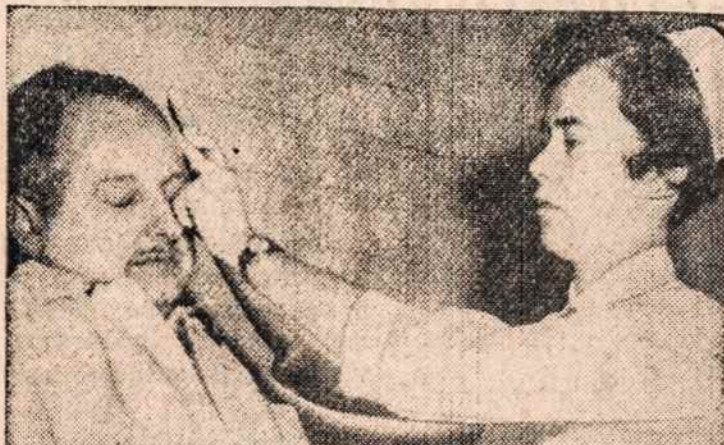

SOVIETŲ ATSTOVAS ŠEPILOVAS pasakė "niet" Sueso klausimui.

SOVIETŲ ČEMPIONĖ Nina Ponomareva tūtyuoja iš Anglijos teismo, sumokėjęs baudą.

NEW YORKE policija sūma jaunuolius, kurie ėjo gatvėmis apversdami kėdutes. Vienas (aukštai) buvo sužeistas.

Tik žiūrėk, kad policininkas nepagautų

Europa ir Amerika susirūpinę vaikais — paaugliais, chuliganizmu, bėdintizmu ir "Rack 'on' Roll". Ieško pagalbos šeimoje ir New Yorkas įsiveda "moralinių bei dvasinių vertybių" auklėjimą.

Vaikai — bezprizorninkai buvo lyg pasakos veikėjai iš "Tūkstančio ir vienos nakties". Tai buvo toli — Sovietuose ir be to seniai — pirmame dešimtmetyje po revoliucijos. Jau spėta užmiršti apie tas gaudas benamių vaikų, kurie ieškojo sau maisto šiukšlynuose, vagiliavo ar plėšikavo, o milicija juos gaudė ir net šaudė kaip vilkiukus.

Prašneko apie paauglių gaudas ir Vakaruose. Siemet kaip tik daugiausia. Vokietijos didžiuosiuose miestuose po 500 ir net 1000 vaikų gaudos išistos valandom kovoj su policija. Kai pradėjo organizuoti kariuomenė, tos pačios gaudos pradėjo užpildinėti unifor-

muotus kareivius.

Tokių atsitikimų spauda per tris savaites pranešė 21.

Kur gaujų ir jų chuliganizmo priežastis?

★

Vienas laikraštiniukas, Ettienne Schmoeler mėgina aiškinti, kad tai karo meto jaunimas, augęs skurde, pavojuose, apleidime, baimėje. Schmoeler pasakoja, kaip tuojau po karo 1945 Vokietijos didmiestį Koelną aplankė šveicarų žurnalistas. Vieną lynojantį rytą prie garsiosios katedros keleto jų apspito būrys vaikų. Jie siūlė pirkti svetimos valiutos, medžiagų, kojinių, laikrodžių ir kitokių juodosios rinkos prekių. Ypačiai įkyrus pasirodė vienas berniukas, mažesnis už kitus, bet gyvesnis ir apsuksnesnis. Jis žinojo visų valiutų kursus. Jis nusimanė apie fotoaparatus kainas žiedus, laikrodžius, apsiaustus ir kt. Vienas iš žurnalistų tą biržos specialistą paklausė: "O už kiek parduodi šitą katedrą? Tas neišsėdęs ir nesumišęs suaugusio žmogaus tonu atsakė: "O katedrą — ją tai gali pasiimti nemokamai. Tik pasiskubinkit, kol policininkas nemato". Bet kaip tik tuo metu pasirodė policininkas, ir mažieji pirkliai dingo kaip žvirbliai.

Nuo to laiko praėjo dešimtys metų — sako Schmoeler — ir ano laiko vaikaliai virto piliečiais.

Iš jų, iš tų augusių karo sąlygose, ėjusiu vargo mokyklą, niekenu negerbtu, neglobotų kovojusių už save ir tik sau, išaugo tie, kurie šiandien kariauja ir su policija ir daužo karcivius ar šaukia "tik jau be mūsų".

★

Anglija ir Norvegija aliarmavo apie kitokių chuliganizmo tarp jaunimo reiškinius. Nurodė ir kitą to chuliganizmo priežastį — Amerikos "Rack 'n' Roll" muziką bei su ja einančias filmas. Tos muzikos įtakoje paaugliai šoko salėje, gatvėse, daužė kėdes, namų langus rungėsi su policija ištisos valandom. Itaija nealiarmavo tokių atsitikimų, bet ir joje buvo pažymima, kad plokštelių su ta "Rack 'n' Roll" muzika išperkama daugiausia.

Pačioje Amerikoje paauglių gaujos yra seniai jau ryškė. FBI direktorius Hooveris pastebėjo, kad jaunimo nusikaltimų skaičius siemet 14% didesnis nei pernai. Nusikaltimai pridaro Amerikai nuostolių per metus už 20 milijardų dol.

Priežasčių ieškoma ir čia. Jau ir minėtas Schmoeler pastebėjo, kad gaujų augimas negali būti išaiškintas tik karo, skurdo, nepritekusių padarinių. Gaujose Amerikoje, Italijoje, Sovietuose paskutiniu laiku pasitaiko vaikų, kurie jokio skurdo nepatiria — milijonieriu, ministrų, saugumo viršinių sūnūs.

Miuncheno teologas dr. Blaser tiesiai pasako, kad priežasties reikia ieškoti mūsų dienų šeimoje.

Jaunimas gyvena šeimoje, su kuria visai neįaučia jokių ryšių. Tėvai palieka jam visiška laisvę augti kaip girios medeliui. Šeimoje, kur ryšiai yra tampsni, jaunimas auga atmosferoje, skatinančioje rūpintis tik savą "aš"; negirdi

apie reikalą taikytis prie kitų, dirbti kitiems aukotis, pajusti atsakingumą kitam žmogui, valstybei, tėvynei. Jam neįvala joks tada kitam pagarbos jausmas, jokio autoriteto pripažinimas.

Ta pati priežastis nurodoma ir FBI direktoriaus Hooverio.

Per daug tėvų neįaučia savo atsakomybės — kalbėjo jis.

Daugelis šeimų leidžia vaikams elgtis, kaip jiam patinka, nepatikrindami su kuo draugauja. To vaisius — nusikaltimas.

Tenka pridėti dar vieną priežastį — tai moderniosios pedagogikos noras, kad visa kjaunimas pasisavintų kuo lengviausiu būdu, be didelių pastangų. Tai ir pratina jį prie paties lengviausio kelio gyvenime. Tačiau kur nėra pastangų ir kovos, ten žmogaus

(Nukelta į 3 psl.)

MAZOJI POLITIKA

Bijo negyvo Stalio

Maskvoje buvo paskelbta, kad Stalino sūnus Vasilijus paprašęs valdžią atiduoti jam tėvo mumiją. Iš kitos pusės eina gandas, kad valdžia spaudė Vasilijų tos mumijos paprašyti, nes Chruščiovui nepatogu, kad po viso iškelkimo Stalinas guli dar viename mauzolėjuje su Leninu.

Jei Suesas, tai ir Nilas

Ryšium su Sueso kanalu, kurį nacionalizavo Egiptas, Londono konferencijos užkulisuose iškilo klausimas: o kas būtų, jeigu Abisinija nacionalizuotų Nilo upės šaltinius ir nuspręstų vandenį pasukti kita vaga, nes Nilo upės pradžia yra Abisinijoje?

Bijo gyvo Nasserio

Egipto filmų artistė Damascos gavo įsakymą iš Nasserio, kad ji grįžtų iš Paryžiaus į Egiptą ir vaidintų filme, nukreiptame prieš angus. Artistė pareiškė nenorinti vykti ir vaidinti, bet ji bijanti Nasserio, kad jis atkeršys jos tėvam.

Muzika politikoje

Vokietijos kancleris Adenaueris pasiuntė Sovietų Bulgarijai moderniausių vokiečių darbo magnetofoną su 60 muzikinių juostų, kurias parinko pats Adenaueris. Viena iš tų juostų yra paskutinis veiksma iš "Dievų sutemos".

Gyvatas vamzdelio muzika rando, veikia hipnotizuojamai. Ar taip veiks Bulgarijai Adenauerio muzika?

Vos neįvyko diplomatinis konfliktas

Jo vos išvengta Londono Prancūzijos min, pirmininkas ir užsienių reikalų ministras atskrido į Sueso konferenciją. Per garsiakalbį prancūzus svečius pasveikino angilai tautiniu himnu. Tik ne Prancūzijos, o Amerikos Lai-meio buvo pastebėta klaida anksčiau, nei tai pastebėjo svečiai, ir plokštelių sustabdė po kelių taktų.

Muzika ir rinkimai

Viena plokštelių kompanija Amerikoje padarė rinkinį "Muzika-kurią mėgsta Ike". Bet to rinkinio, pasirodo, publika neperka, nemėgsta, nes, pasirodo, Ike labiausiai mėgsta Bachą (ne tą, kurį mėgsta Churchillis).

Apie katalikų akcijos praeitį ir dabarties reikalus

Amerikos lietuvių katalikų organizacijų gyvenime didelis įvykis — ALRK Federacijos jubilėjinis 50 metų seimas. Jo proga Garse spalio 4 Vincas Juronis aprašo, kaip katalikai lietuviai Amerikoje organizavosi.

Esą jau 19 amžiuje lietuviai susikūrė 35 parapijas, kurių lig šiol išsilaikė tik 30. Dvidešimtam amžiuje susikūrė dar 94, kurių tik viena išnyko.

Daug sukliudė dr. J. Šliupas ir jo pasekėjai, čia vadinami šliuptarniais, atkalbėdami lietuvius nuo parapijų rėmimo ir gimdydami šiandieninius lietuvius komunistus ir laisvamanius.

1886 m. įsikūrė katalikų organizacijų centras, pasivadinęs "Susivienijimas visų draugysčių katalikiškų lietuviškų Amerikoje". Bent tris kartus susivienijimas keitė savo vardus. Liberalam pasitraukus iš Susivienijimo, nuo 1901 liko vardas "Susivienijimas Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje". "Nuo tų laikų kilusi tikinčiųjų reakcija prieš bedievisius, socialistus ir liberalus ugdė katalikiškos akcijos būrius, kol galutinai 1906 metais sušauktas katalikų kongresas Wilkes-Barre mieste sujungė visus į "Lietuvių Katalikų Federaciją".

"Federacijai iš pat pradžių buvo sunku dirbti. Katalikai, kaip ir šiandien, tenkinosi parapijiniu darbu. Federacija tai

SPAUDA

merdėdavo, tai atgydavo. Smarkiau sujudo Lietuvos atstatymui. Tai vėl aprimo. Ji pagimdė kitas centralines organizacijas kaip Vyčius, Moterų Sąjungą, Studentus, Vargonininkų Sąjungą, Chorų sąjungą ir įvairias kitas... 1931 metais įsijungė į NCWC ir tapo tikra Amerikos katalikų akcijos narė vyskupų globoje. Tokia iki šiai dienai išsilikusi".

Pažymėjęs katalikų akcijos reikšmę ir ja sustiprines popiežių autoritetu, autorius dėl dabarties sako: "Reikia pripažinti, kad katalikų akcija mūsų lietuvių parapijose ir organizacijose silpniausiai vedama. Pasitenkiname parapijine bei tiesiogine religine veikla... Visi jaučiame parapijiečių lietuvių iškrikimą, sekuliarizmo įtaką, bet nieko nedarome tai atitaisyti ar sustabdyti. Pasi-duodame apatijai ir kasdieniam likimui. Visgi katalikų akcija, gerai suprasta ir samoningai pavartota, padės lietuvius stiprinti, jungti ir prie savų parapijų prilaikyti". Tokio akstino autorius tikisi iš Fed. seimo.

APIE SOCIALISTŲ KALTINIMUS KITIEM IR JŲ SAJUNGA SU "IZŪLIAIS PROFASISTAIS"

Amerikos socialistų gyvenime buvo svarbus įvykis — jų suvažiavimas. Darbininkas spalio 2 informavo ir apie jį, kiek buvo galima pasekti iš socialistinės spaudos. Tačiau Keleivis spalio 10 priekaištavo, kam Darbininkas krikščionių demokratų suvažiavimo rezoliucijas paskelbęs be savo pastabų, o socialistų suvažiavimo aprašymą baigdamas "prigriebė" Kaminską.

BALTOJI VERGIJA KLĖSTI

Italijos policija suėmė gaują, kuri pirkto mergaites ir gabeno artimųjų rytų prostituticijose namam.

Syrija pasijuto tokis kraštas ir įsakė dabar, kad kabaretuose šokikės ar daininikės po savo programos neprisėstų prie svečių, kad niekur neišeitų iš kabareto iki trečios valandos ryto, paskui eitų namo jokio vyro nelydimos.

Amerikos policija suėmė taip pat gaują Philadelphiaje, kuri pristatinėjo mergaites New Yorkui.

• Sovietai jau stato atominę energiją varomą kovos laivą. O Stevensonas įtikinėja, kad Amerika turi sustabdyti savo atominius bandymus.

Ligoinės ir klinikos išbandė greitą pagalbą mokslinio atradimo

THERMO CYCLO PAD

Gilus karštis, masažas palengvina

ATRICIO SKAUSMUS ir stimuluoja

KRAUJO Cirkuliacija

Nereikalingi nei tepalai, nei vaistai, nei tabletės. Nauja vilis kenčiantiems tuos skausmus.

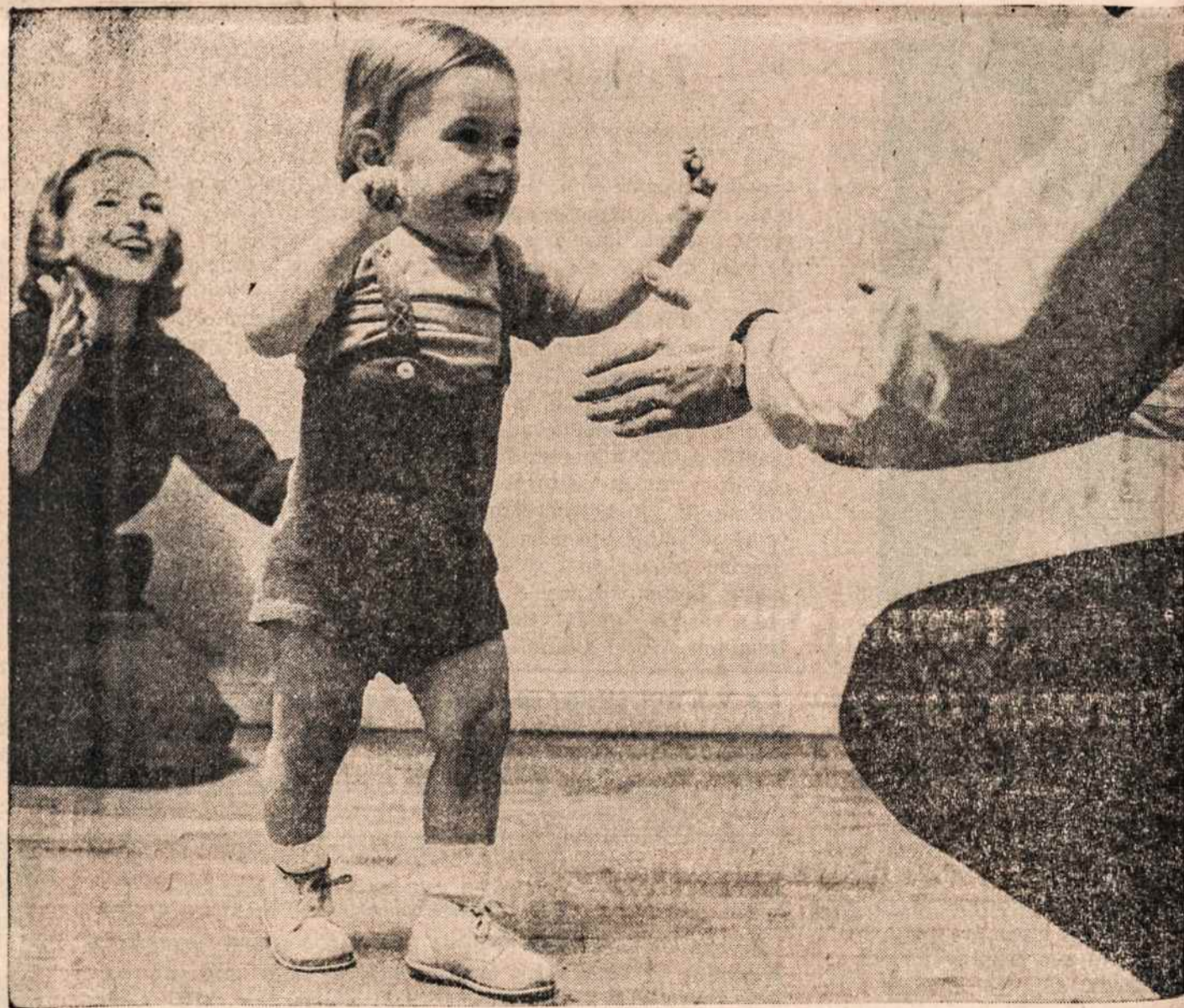
1. Bloga kraujo cirkuliacija; šaltos rankos ir kojos, pavargimo jausmas.

2. Atričio skausmai neuritis, reumatizmas, nugaros skausmai, muskulų ir sąnarių sustingimas

Nelaukit. Kodėl kęsit? Rašykit ir gausit veltui išbandyti.

Niagara Health Dept., 11 E. 68th St., N. Y. C.

COAL FUEL OIL KOPPERS COKE HAYWARD OIL BURNERS OIL BURNER SERVICE PH. DIETZ COAL CO., INC.
61-20 71st Ave., Bklyn 27, N. Y.
HEgeman 3-3400
Floral Pk. 2-1127
"55 Years of Reliable Service"
Serving: Brooklyn-Queens-Nassau

Start him off on the right foot!

Atot today, but before you know it he's a young man. Now's the time to make your plans for his future... college, professional training, a start in business, whatever it may be.

You can save systematically by putting part of your earnings into United States Series "E" Savings Bonds. Every \$300 you invest now grows to \$400 in 9 years 8 months.

Remember, buying bonds doesn't tie up your capital in case of emergencies. They can be cashed in any time after the first two months.

What's more, Series "E" Bonds are registered in your name so they can be replaced if lost, burned or stolen.

Invest in your country's future... invest in your children's future — buy United States Savings Bonds.

U.S. SAVINGS BONDS

The U.S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donations, the Advertising Council and

DARBININKAS

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKA, LDS ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIĄS.

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass. September 12, 1915.

Table with 2 columns: SUBSCRIPTION RATES and PRENUMERATOS KAINA. Lists rates for Domestic yearly, Brooklyn, N. Y., Half year, Foreign, and their Lithuanian equivalents.

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDIŠIS. Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuostata. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Kaip lietuviai gyvena Švedijoje

1. KIEK LIETUVIŲ, KUR JIE GYVENA IR KĄ VEIKIA?

Šiuo metu Švedijoje tėra tik apie 70 lietuvių. Daugumą jų gyvena Stockholme ir jo priemiesčiuose, — apie 30 asmenų. Goeteborge, Malmoe, Lunde, Eskilstuma ir Hallstahammaroje gyvena po keliolika — tarp 5 ir 10. Likusieji gi — išsisklaidę po įvairius Švedijos miestus ir miestelius.

Praktinių mokslų intelektualai — įvairių sričių inžinieriai ir gydytojai — dirba savo Lietuvoje ar jau Švedijoje įsigyose specialybėse: inžinieriai ir architektai (jų tarpe 9) daugumas privačiose firmose, o gydytojai (tokių mokslą baigusiu jau Švedijoje turime 4) dirba ligoninėse. Humanitarai ir buvusieji kariai daugumas yra susiradę darbus prekybos bei pramonės biuruose arba valstybinėse įstaigose (pastarieji po Švedijos pilietybės priėmimo). Turime dar ir mokslus bebaigiančių studentų. Eskilstuna, Hallstahammaroje ir paskirai gyvena tautiečiai išjungę į Švedijos pramonę — daugumas jų dirba metalo fabrikuose.

2. KADA IR KAIP ATsirADO LIETUVIŲ ŠVEDIJOJE? Prieš karą Švedijoje turėjo

Šiuo metu Amerikoje ir Kanadoje lankosi su žmona architektas Jonas Pajaujis, ilgametis Švedijos lietuvių bendruomenės pirmininkas. Švedijoje įsiai gyvena nuo 1945 metų, kada išsigelbėjęs iš Stutthofa kacetų, į kurį buvo patekęs už rezistenciją Lietuvoje, drauge su aile kitų kacetininkų pasiekė Švedijos krantus. Redakcija pasinaudojo proga patirti iš jo žinių apie lietuvių gyvenimą Švedijoje.

me Lietuvos pasiuntinybės personalą ir studentų stipendininkų. Maskoliam okupavus Lietuvą, daugumas jų Švedijoje ir pasilikę po 1940 metų iki 1944 metų rudens ši kolonija tepadidėjo tik keliom šimtom. Rusam okupuojant antrą kartą Lietuvą, per Sventosios uostą žvejų laivais Švediją pasiekė su viršum 200 lietuvių. Juos tų pat metų gale ir kitų metų pirmaisiais mėnesiais gausiai papildė vyrai iš lietuvių darbo batalionų Norvegijoje ir Suomijoje. 1945 metų rugpjūčio mėnesį čia atsirado ir 11 buvusių Stutthofa kacetų kalinių, ligi Kopenhagos atvežtų Švedijos Raudonojo Kryžiaus. Tokiu būdu 1945 metų pabaigoje Švedijoje buvo priskaitoma iš viso tarp 450 ir 500 lietuvių. Ir po to atskiriam tautiečiam pavykdavo pa-

siekti Švediją per Lenkijos uostus ar per Klaipėdą. Tačiau nuo 1946 metų pradžios prasidėjo lietuvių traukimas iš Švedijos. Daugumą jų suviliojo Jungtinės Valstybės ir Kanada, dalis išemigravo ir pietų Amerikon. Šiandien gyvename tik likučiais, kuriuos paskutiniaisiais metais kiek papildė Vokietijoje likusieji džiovininkai: 2 šeimos ir 2 vyrai — viso 9 asmenys.

3. KAIP SUDAROMOS ŠEIMOS?

Taip jau nutiko, kad su bendrusių lietuvių vyrų Švedijoje buvo skaitoma šimtais, o mergaitėms suskaičiuoti ir vienos rankos pirštų pakako. Netenka stebėtis, kad jaunų grynai lietuviškų šeimų turime tik kelias, o mišrių — kelias dešimtis. Tenka tačiau pasidžiaugti, jog šios šeimos sudaromos sveiku pagrindu — tuokiama si katalikų bažnyčioje, vaikai krikštijami ten pat ir dažnai tautiniais lietuviškais vardais. Šitai tenka pasakyti pirmoj eilėj apie mišrias lietuviškai švediškas šeimas, Jose ir lietuviški reikalai dažnu atveju randa pilno supratimo.

4. KAIP ŠVEDAI TRAKTUOJA LIETUVIUS DARBO IR PILIETYBĖS ATZVILGIU?

Principe lietuviai kaip ir kiti svetimšaliai darbo atžvilgiu traktuojami lygiai su švedais. Sunkumų susidaro tik humanitarai ir teisininkai dėl kalbos ir specifinių vietos reikalavimų. Tačiau paskutiniu metu gerai išmokusiem švedų kalbą mokytojam yra skiriamos stipendijos, kad jie, išklause specialų kursą universitete, galėtų mokytojauti švedų gimnazijose (tokia stipendija yra paskirta ir vienai lietuviui poniai). Džiovininkai, atvežti iš Vokietijos sanatorių, pirmiausia yra išgydomi, o vėliau taip pat gauna stipendijas lengviem amatam išmokti, arba kitai specialybei įsigyti. Vienas meno studentas sakydamas, turi valstybinę stipendiją

paišybos mokytojo cenzui įsigyti.

Pagal Švedijos įstatymus pabaltiečiai — taigi ir lietuviai — gali įsigyti Švedijos pilietybę, išgyvenę krašte 7 metus (skandinavai, — išgyvenę 5, o visi kiti — po 10 metų). Pilietybės įsigijimas pirmoj eilėj aktualus tiem, kurie nori gauti valstybines ar savivaldybines tarnybas, nes ne Švedijos piličiai tokias užimti tegali tik kaip laikinai pareigas eina be teisės į pensiją ir algų priedus. Privačiose firmose dirbantiem pilietybės nereikalaujama, tačiau pageidaujama. Tiesioginio spaudimo dėl pilietybės taip pat nedaroma, tačiau pastaraisiais metais ir švedų spaudoje ne kartą teko skaityti priminimus specialiai pabaltiečiam, kad jų delsimas su švedų pilietybės priėmimu, krašto šeiminninkam yra nesu-prantamas. Švedijoje gyvenančių lietuvių dauguma Švedijos pilietybę yra priėmę arba rengiasi priimti.

5. AR YRA ŠVEDIJOJE LB? IR KITOS DRAUGIJOS, AR GAUNA LIETUVIŠKOS SPAUDOS?

Lietuvių bendruomenę Švedijoje turime. Ji ir tėra vieništelė lietuvių organizacija Švedijoje, Bendrai su estais ir latviais dar turime Baltų Humanitarinę Draugiją (Baltiska Humanistiska Loerbundet). Be to, yra dar Vidurio ir Rytų

JONAS PAJAUJIS

Europos Tautų Klubas. Pirmosios tikslas remti tremtinis iš Pabaltijo kraštų, antrosios — politinė informacija ir pasikeitimas mintim.

Lietuvišką laikraščiai gaunami iš Amerikos pasiekia jie Švediją po 2, o kartais net ir po 3 savaitių, iš Anglijos po 3-4 dienų. Tokiu būdu jų pateikiamas žinios pasensta, ir patys laikraščiai tampa nebeaktualūs. Gal dėl to labiau mėgstami yra lietuvišką žurnalai: iš kurių bene labiausiai paplitęs "Į Laivą".

6. AR GIRDĖTI KAS IS LIETUVOS?

Taip! Vilniaus radijas, sakydamas, po sustiprinimo gan puikiai girdimas. Kitas klausimas, ar apsimoka jį klausytis, Didesnę dalį savo programos atlieka jis maskolių kalba, kuri ne visiem juk yra pakencia. Be to, yra dar Vidurio ir Rytų

Tik žiūrėk, kad policininkas nepagautų

(Aatkelta iš 2 psl.) Dvasinis lygis smunka, ir jis primityvėja. grįžta į laukinio dvasinę padėtį. Zoologinių impulsų išraiška kaip šunelio ar katino baimė nuoskauda ir kt. yra ta "Rack 'n' Roll" muzika, dėl kurios tiek kvailiojama, kurią ir sovietai atmetė su pasiūlymu iš buržuazinio išsigimimo.

Tik skirtingu ke'iu eina Sovietai ir Vakarai.

Sovietai pamatė, kokios didelės įtakos jaunimui turi šeimoms tradicijos, ir dėl to nusprendė vaiką iš šeimos atimti ir atiduoti valstybei. Vakaruose šaukiama labiausiai šeimos pagalbos. Šeimai į pagalbą pasišaukia ir valstybė. Siemet spalio 4 ir New York'e švietimo taryba vienin-gai išsprendė klausimą, kuris buvo iškeltas jau 1953. Tai

Politika ir pasakos

Prancūzijos užsienio reikalų ministras Pineau rašo ne tik svetimom valstybėm notas, bet ir kitokias pasakas — pasakas vaikams. Dabar kaip tik išleido trečią pasakų tomą. Joje svarbiausias veikėjas yra meškiukas, pliusinis, su gera širdele. Bet tas meškiukas tik pasakoje turi gerą širdele, kočia tikrojo meškiuko širdelė. Tai Pineau pamatys Saugumo Taryboje kanalo klausimą svarstant.

Karas dėl pustrėčių metų gražuolės

Vakarų politikam nebepatogu kalbėti apie karą. Ir pats karo žodis turi būti išimtas iš apyvartos, nes kiek tik buvo kariaujama, vis nesėkmingai. Korėjos sujungti nepasisekė. Indokinijoje karas pralaimėtas. Sueso beveik vėl pralaimėtas... Lyg pademonstruoti didžiųjų Rytų ir Vakarų galybių jėgom buvo sukeltas karas dėl pustrėčių metų mergytės ir neaišku, ar dar ji vakarai laimės...

Sovietų Sąjungos pilietis Aleksis Chvastovas 1943 buvo paimtas į vokiečių nelaisvę. Po karo virto "išvietintuoju" ir kaip toks atvyko 1951 į Ameriką. Vedęs Jugoslavijos tokią pat "išvietintąją", atvykusią į Ameriką 1952, susilaukė dukrelės, kuriai davė vardą Tania. Bet susidėjo gyvenimas taip, kad Chvastovai pernai persiskyrė, Chvastovienė ištekėjo už kito, išsikėlė iš Philadelphijos, o Tania buvo palikta pas tėvą.

Tai viena tragedija — šeimos. Kita tragedija prasidėjo tada, kai sovietų gen. Michailovas iš Berlyno užsuko reparacijos propagandą. Jis surado, kad Chvastovo motina, senutė, tebegyva Rusijoje. Chvastovas tada buvo paragintas grįžti. Sovietiniai metodai itin Chvastovą, kad jis turi grįžti. Jis pasiėmė ir Tanią. Dėl Tautos ir ištiko karas, nes Amerika ją laiko Amerikos piliete, o Sovietai tvirtina, kad tai Sovietų piliete.

Kai Chvastovas pasiėmė Tanią, jos motina aliarmavo, kad jai turi būti palikta duklė. Jai pritarė World Church Service, kuri buvo parūpinusi Chvastovui imigracijos galimybes. Jų paklausė imigracijos įstaigos pareigūnai ir nuvyko į Queen Mary laivą apsaugoti tos Amerikos pilietės. Išieško-

jo laivą, bet Tautos nerado. Kai laivas išplaukė į tolimus vandenius, laive pasirodė Chvastovas su Tania, ir anglų laivo pareigūnai rado, kad jo visi popieriai tvarkoje. Vadinasi, Vakarai šitą roundą dėl pustrėčių metų gražuolės pralaimėjo. Prasiėjo antras... Amerikos pareigūnai kreipėsi į Anglijos valdžią, kad toji sulaukytų Amerikos piliete Tanią... Kai laivas pasiekė Southamptono uostą, atvyko Sovietų atstovybės pareigūnai ir tardami, kad tai Sovietų piliete, pasiėmė Chvastovą ir Tanią ir nusigabeno į atstovybę.

Pralaimėtas ir antras roundas. Anglijos valdžia pranešė Amerikos valdžiai, kad šiuo reikalu ji nori likti neutrali.

Mergytės istorija dabar ateina į rinkimų kovą. Senatorius Lehmanas jau turėjo progą viešai pasisakyti spalio 10 prieš imigracijos įstaigos pareigūnus. Girdi, kūdikis yra Amerikos pilietis. Pareigūnai tai žinojo. Jie taip pat žinojo, kad mergytė yra laive, ir jie negali būti pateisinti, kad neapsaugojo Amerikos piliečio...

Panašiai karšti žodžiai buvo pasakyti šiemet sovietiniam jūrininkam apginti. Bet pasakyti tik po to, kai Sovietų atstovybės pareigūnai juos iš New Yorko jau buvo išsigabėnę į Maskvą.

Visoje toje mergytės istorijoje labiausiai pažymėtina tai, kad karas dėl gražuolės vyko Amerikos ir Anglijos teritorijose. Ir čia sovietiniai pareigūnai šeiminninkavo kaip namie. Tuo tarpu kai Amerika ieškojo ir nesurado, sakė karštus žodžius, o Anglija tik nusiplovė rankas, kad jos būtų baltos, kai nueis į Jungtines Tautas pasirašyti naujų žodžių ir paragrafų apie žmogaus globą ir jo teises.

ALEKSIŠ CHVASTOVAS su dukterimi Tania.

IS KNYGOS "SNIEGO PLATUMOS"

Užkerėtas malūnas ALBINAS BARANAUSKAS

4 — Kai bus paupy gegužinė, tai šausim ant kalno. — O kur gaunat parako? — paklausė Jurginas, stoviniuodamas. Pradėjus kažką svarstyti. — Pranusks tur, pas juos akmenis skaldo, statys tvartą. Jurginas pasitrynė kakta ir išskratė pypkele, takšėdamas į bato kulnį, vis nepaleisdamas iš rankos pistalieta, net jo savininkas pradėjo nerimauti. Jis atstatė ginklą, ėmė primerkęs akį taikinti ir sušuko: — Bum! Veidas pasidarė nuožmus, piktas. Paskum jis nusijuokė ir paklausė: — Kiek už jį nori? Turėčiau kuo varnas pabaudyti iš daržo. — Neparduodu. — griežtai atsakė piemuo, atkišęs ranką atsiimti savo nuosavybę. — Duosiu litą, — tarė Jurginas, gražindamas pistalieta. Piemuo ėmė galvoti, viliojamas aukštos kainos, tačiau galų gale papurtė galvą ir su-

snibždėjo: — Už pusantro gal atiduociau... Vežėjas apsisuko eiti. Berniukas, kiek palaukęs, sušuko jam iš paskos: — Duokit pinigų ir imkit už litą! — Duok ir parako. — pridėjo jisai, su gailėsčiu ištiesdamas sauja variokų. — Parakas ne mano, Pranusko, — nusiminė piemuo. — Prašykite jo. Tačiau geraširdis Pranuskas ne neprašomas padavė skudurinį kapšiuką nuo tabako, daryto namuose iš suodžių, sieros ir salietros. — Man jo daugiau nereik, jei neturim iš ko šaut. Tekit. Jie šoko bendromis jėgomis skaičiuoti pinigų. Jurginas iškišo kišenėn amuniciją ir išnyko rūke, patenkintai atstumdamas ant pakaušio kepurę. Jomarkai Vilkabaliuose vyksta kas mėnesis pirmąjį tre-

čiadienį. Vasarą darbymetėje jį jį susirenka tik aplinkiniai; prekyba trunka iki pietų, ir ūkininkai greitai skirstosi namo. Išvažinėjus ir pirkliams, miestelis kuriam laikui pasilieka apytuštis, tik pro atdarus aludės langus kartais pasigirsta nedarnus dainavimas, o prekyvietėje vaikai rankioja tuščias dėžutes ir spalvotus popierius. Trobelių gyventojai ateina ieškoti išbarstyto arklių pašaro. Tačiau saulei leidžiantis jomarkas vėl atgyja, nelyginant piemenų nerūpestingai užgesintas laužas, kuris apie vidurnaktį, patraukus vėju, atsideda ir žėruoja aplesiose lankose, kai jį sukūrusieji tuo tarpu miega namie ant šieno. Vakare į Vilkabalius susirenka apylinkės bernai. Jie neturi nieko parduoti, nė neateina pirkti — jie ieško pramogos. Aikštėje suaidi šūkavimai, aludėje ima ristiis ir stiprėti daina, kuri paskui iki vėlybos nakties nemutrūkdama lekia per tuščius sodus. Miestelėnai užkelia vartelius, pakelės ūkininkai paleidžia šunis — jomarko vakaras... Ką tu su jais? Ypač tie Vaitkiškiai. Susibūrė apie savo vadą, augalotą berną su didžiulėmis plaštakomis ir pašaipia šypsena lūpo-

se, iš kurių kyšo vyšninis kandiklis su ugnelė kitame gale, jie rėkauja ir užkabinėja greitai kaimų jaunimą. Nevienią jomarką Vaitkiškiai baigė pėstinėmis ir nakvynę daboklėje. Policijos viršininkas, užsidedęs žiburį, prie atdaro lango skaito knygą, nuolat pakeldamas galvą ir klausydamasis. Tačiau šiandien ramu — Vaitkiškiai atrodo pasikeitę ir surimtėję. Jie laikosi nuošaliai, rodos, nuobodžiauja ir tik retkarčiais persimeta žodžių tarpusavyje, nekrepdami dėmesio į drąsėjančius priešus. Vos spėjus gerai sutempti, jie dingsta iš jomarko — tik šunų lojimas paupyje rodo, kur Vaitkiškių nueita... Trečiadienio naktis buvo rami ir tokia tyli, jog net miestelyje galėjai girdėti nakties paukščių pypsėjimą ežero nenarduose. Vaitkiškiai pasuko taku iš vieškelio ir, sustoję kalvos papėdėje, ant kurios viršūnės juodavo malūnas, užstodamas kylantį mėnulį, aukštyn. Langeliai buvo tamsūs; mėnesienos apšviestame kieme nė gyvos dvasios. Pašūrėje garsiai kramtė pašarą vežėjo arklys. Vaitkiškių vadas davęs ženklą palaukti, tyliai priselino prie malūno uodegos ir ją ap-

žiūrėjo, po to iškėlė ranką ir aštriai sušvilpė. Bernai trepsėdami šoko artn, griebė puštinį rodiklį ir su galingu pergale šauksmu įsiremė į jį krūtinėmis. Malūnas krustelėjo, tarsi pašoko, ir sujudo, vyrams ritmingai šūkaujant, kaip talkoje. Ūmai nespėjus įpusėti rato, juos apkurtino pasibaisėtinas trenksmas, pripildydamas apylinkę griaudėjimu, besikartojančio paežerėje ir atsiumančio į kalvas. Iš malūno išsiveržė raudona ugnis, o siena dvokia dūmai užgniauzė bernams kvapą. Neteke žado iš išgąsčio, jie metė malūno uodegą ir pakriko skardėje. Kaimo sulojos išbudinti šunes. Bernai nešdinosi per lankas neatsikvėpdami ir tik paežerėje sustojo pasidairyti. — Ar dar visi esat? — patsiteiravo vadas, susijaudinęs, lyg po nesėkmingo mūšio. Jie susispaustė aplinkui. Visi buvo gyvi ir sveiki. — Vyručiai buvo užtaišęs miną! — šūkterėjo kažkuris netvirtu iš baimės balsu. — Bet ir pats išlėkė į orą! — Mačiau savo akimis, kaip skėtėsi pamatai! Išėję iš už beržyno, jie ilgai žiūrėjo, ar tebestovi malūnas, tačiau nieko negalėjai supaisyti naktinėje šešėlių ir blyškaus

spindėjimo painingoje. — Vyrai! Jeigu kas, tai mes nieko nematėm ir nežinom, — perspėjo vadas. — O dabar neikit būriu, kad kas susitkęs paskum nepaliudytu. Pavieniui, ir ne taku, o paežerėm! Jie linkerėjo galvomis ir išsisklaidė lankose, skubėdami ir baidydami kiekvieno šešėlio. Ketvirtadienio rytą ūkininkai rado pieninės duris užrakintas, nors saulė jau buvo senai pakilusi. Jie pažadino pienininką, kuris tik piktai burbtelėjo pro atvirą langą. — Ko taip anksti atsitre-kėte? Duokit išsimiegot. — Anksti? Jau kur saulė! — Ką čia pasakojat? Juk dar paštas nevažiuo! Varpininką klebonas turėjo ilgai budinti. Belsdamas pirštais į langą, kol šis galų gale išlindo iš lovos ir miegūstai pasiteisino: — Tėveli, dar nevažiuo paštininkas... Valsčiaus sargas taip pamigo, kad viršaitis atvažiavęs rado nešlotaų raštinės aslą ir purviną prieangį. — Pagirioji po jomarko? — Taigi, juk anksti — Jurginas dar neįvažiuojo su paštu! Pašto viršininkas, aštuntą

valandą atėjęs įstaigon, nenorėjo patikėti savo akimis — užplombuoti maišai su trispalviais rėžiais tebegulėjo nat stalo, kur juos vakar vakare buvo palikę. Negirdėtas dalykas! — Apsirgo? Nebent staigiai, nes vakar buvo labai geros nuotaikos ir ilgai gyresis savo naująja būstine. Viršininkas atidarė uošvę, skubančią bažnyčion anks-tyvųjų mišiu. — Teta, ar nežinot, kas atsitiko Jurginui? Moteris sustojė, lyg žemėn įkasta, ir išsižiojo. — O kas jam atsitiko? — Taigi, užtai klausiu, kad pats nežinav, šiandien neatvažiuo paštu. Jūs ten gyvenat paupy, netoli ese, gal, sakau, ką girdėjote? — Tai neatvažiuo? Ji neramiai apsidairė išplėtomis akimis. Viršininkas jau norėjo uždaryti langą, tačiau batsiuvio uošvė prisiartinio ir ėmė pusbalsiu pasakoti: — Ponas viršininke, jau, turbūt, kas negero... Vakare vėlai vakare poteriauju prie langelio ir žiūriu į apylinke... Mėnulis šviečia, viskas matyt, kaip ant delno — kalva, malū-

Šviesioji kun. V. Taškūno asmenybė (5)

Tegul niekad gyvenime nebūsiu laimingas

Kun. V. Taškūnas yra nemaža rašęs "Naujosios Romuvos" žurnale, kuris savo diamininkumo polėkiu labiausiai atitiko jo neramiai, nuolat ko nors naujo ieškančiai jo sielai. Pasirašydavo Tado Ventos slapyvardžiu.

Stai 1935 m. N. Romuvos 41 nr. jis atspausdina filosofinę novelę "Vizijai brėkstant". Ten vaizduoja jauno klieriko gyvenimą, kaip jis nepritampa prie normalios minios, visai atmesdamas tą normalumą, vadinamą tuštybe. Klierikas Tomas ieško sielos gyvenimo sielos galvosenos ir trokšta giliau, individualiau suprasti būti; kiekvieną momentą veitą gyventi, stengiasi pamatyti ir suvokti giliau. Klierikas Tomas pergyvena dvasinę viziją, kurioje nušvinta jo sielos kelias.

Novelė baigiasi malda: "Mano Dieve! Tu būk mano valia! Tuoj vėl gyvenime skendėsiu. Tegul gyvenimas niekad nepagauna mano valios. Tegul jos niekad savo laimėmis į save nevilioja! Tegul niekad gyvenime nebūsiu laimingas! Niekad! Iki mirties!

Ir nebuvo. Niekad gyvenime nenurimo, nes jaunikaits buvo regėjęs regėjimą" (N. Romuva, 1935 m., 736 psl.).

Tas klierikas yra pats kun. V. Taškūnas, nuo seminarijos laikų visada ieškojęs giliau suprasti dvasią, niekad nepaskendęs gyvenime, nesivijęs asmeninės laimės, bet visada pasilikęs ištikimas tiesai.

Pasitraukęs nuo žmonių nuo pilkos minios, jis pasilieka amžname budėjime ir Kristaus Karalystę plečia per dvasią. Stai kodėl jis, sutikęs kokį valkatą ar plėšiką, kalbasi su juo, nes nori jo sielos gelmėse prikelti užmirštą Dievą.

Tai buvo 1944 m. vasaros

galas. Horizonte nuolat dunkėjo artilerija. Raudonoji armija jau buvo netoli. Tai buvo paskutinis mūsų susitikimas sode, kur noko vaisiai. Neramus susitikimas, bet jis pats — ramus. Krapštė lazda žolę ir kalbėjo, kad gyvename didžiulius laikus, iš tų audrų turės gimti naujas pasaulis; ir jis, jei tik turės sveikatos, pirmasis važiuos į Maskvą apaštalausti.

Saukė jį Solovjovas, tas mėgiamiausias jo filosofas, į rytus veikti tarp rusų, kurie labiausiai kentėjo ir labiausiai persekiojo Dievą.

Čia tinka ir jo paties žodžiai iš 1935 m. N. Romuvos 47 nr. (849 psl.)

"Gyvename dviejų epochų angoje, naujo pasaulio gimimo išvakarėse. Senasis pasaulis merdėja. Individualizmo diktatūra baigiasi. Jos vietoje komunizmas ir fašizmas primeta savąją diktatūrą — tvarkingesnę, bet žiauresnę ir daug stačikiškesnę. Nei fašizmas, nei bolševizmas nesukūrė ir nesukurs tokio naujo pasaulio, kuriame galėtų laisvai reikštis žmogaus dvasia ir jo asmuo tarpti. Juoba jo nesukurs buržuizkame idealistiskame tuščiažodžiavime pelėjančios paseusios sielos, išbergžduosios ir sukembusios pinigų ir ištaigos vergės. O kadangi palyginti retas senis dar tebeturi jauną sielą, o jaunųjų sielos, nors toli gražu ne visų jaunųjų, yra jaunos, tai naujasis pasaulis gims toks, kokį jį sukurs jaunieji. Joks gandras neatneš jį mums išbaigta. Šioks ar toks jis bus — bus jaunųjų kūrinys. Ir jaunosios sielos turi pradėti sąmoningai ir planingai jį kurti. Šiandien."

Tos jaunatvės ir nerimo jis visada turėjo: nuolat kovojo už žmogaus asmenybę ir jo laisvę. Aštriai

kritikavo diktatūras. buržuaziją, nuolat ragino jaunimą pamija jau buvo netoli. Tai buvo pabudimo šauklys, ėjo į gyvenimo sūkurius, gindamas tiesą ir savęs nežiūrėdamas. Bet jo vizija — naujo pasaulio gimimas — dar neišsipildė. Ir jį patį į Rusiją pašaukė ne apaštalausti. Naujieji žmogaus vergai griebė jo kūną ir ištremė į Sibirą, į vergų stovyklas, negalėdami įveikti dvasios.

1944 m. rudenį, kai Lietuvą okupavo bolševikai, jo iš kalėjimo išsineštas pažymėjimas buvo toks reikalingas. Jis buvo nukentėjęs nuo nacių. Tad tuoj ir paskyrė Telšių katedros klebonu. Bet neišgailo ten jis laikėsi, — jis negalėjo nusilenkti didžiausiam žmogaus pavergėjui. Tada ir ištremė į Sibirą, kur palaužė jo sveikatą. Grįžo invalidas ir Laukuvoje baigė savo paskutines, skurdžias ir vienišas dienas, bet jo nerami, kovojanti dvasia pasiliko gyva ir nūn kalba į mus.

Darbininke taip pat yra palikę kun. V. Taškūno veiklos ir kalbos pėdsakų. Jisai šiam laikraščiui vadovavo 1927—1929 metais. atvažinėdamas į redakciją Bostone iš Norwoodo. Redakcijoje dar dirbo Antanas Kneizys, taip pat iš Norwoodo, dažnai užeidamas su raštais į šv. Jurgio parapijos kleboniją.

Kun. V. Taškūną, kaip redaktorių, žeidė neteisingi laikraščių priekaištai, korespondentų priekabės ir kartais net grasinimai laikraštį neskaityti. "Tie, kurie grasina Darbininką boikotuoti, jei jų korespondencijos netilps taip, kaip parašyta, — pastebėjo jis viename Dorbininko numeryje (1927, N. 40), vos tik pradėjęs redakcinį darbą, — yra žmonės savymeiliai, be idealo. Jie yra panašūs fariziejams, kurie prikalė Kristų prie kryžiaus dėl to, kad Jis neprisitaikė prie jų užgaidų".

Kun. V. Taškūnas paaiškino, kodėl jis laikosi nusistatymo nedėti į laikraštį viso taip, kaip parašoma.

"Jei talpinti visą į laikraštį, ką tik kas parašo, tuomet redaktorius nereikalingas; bet jau bus nebe laikraštis, o įvalas". Gi "laikraštis ne turavieš, kur kiekvienas atėjęs gali šnekėti, kas jam patinka".

Kai kun. V. Taškūnui buvo daroma priekaištus, taisydamas korespondentų mintis iškraipio, jįsai atsakė: "Minčių mes niekuomet neiškreipiame, tik jas, taip sakant, nurodome arba išvelkame iš bereikalingų pridėkų. Yra korespondentų, kurie taip netaisyklingai parašo, kad tiesiog nežinau, ką jie nori pasakyti. Talpinant jų korespondencijas, prisieina ne iškraipyti, bet sugaudyti ir atpinti jų mintis".

Būdamas pats atviras ir tiesus, kun. V. Taškūnas to paties reikalavo ir iš kitų, ypač rašusiųjų į Darbininką. Čia jis

negalėjo pakęsti, kad kai kas, prisidengdamas slapyvadžiu, norėdavo kitam "gerai užvožti".

"Darbininko redakcija yra pareikšusi, — skaitome jo pastabą iš 1927 balandžio 26, — kad netalpins korespondencijų, kritikuojančių ir užgauliojančių asmenis, jei rašytojas po ją nepasirašo savo tikros pavardės... Pasirašyk ir paduok antrašą. Be to netilps".

Nepasitenkinimas ir kildavo, kai kun. V. Taškūnas tokių anonimų raštų nepraleisdavo arba pataisydavo korespondenciją, kur jau buvo kas nors žnaibomas.

"Jei korespondentų mintys važiuoja piktumo ir keršto vė-

žėmis, prisieina tas juodas jų mintis iš pagiežos vėžių "iškreipti" ir sutrumpinti. Tas, žinoma, korespondentui labiausia nepatinka, nes kaip tik tai jam ir terūpėjo savo nevidonui įgelti".

Išvykdamas į Lietuvą, kun. V. Taškūnas įprašė savo draugą kun. J. Svagždį perimti Darbininko redakcijos priežiūrą. Tačiau kun. J. Svagždis, būdamas daugiau gyvojo žodžio nebe plunksnos žmogus, tą našta perkėlė ant pečių kun. K. Urbonavičiaus, kuris vyriausiuoju Darbininko redaktorium išbuvo daugiau kaip 20 metų.

Kun. V. Taškūno jau nebeturėdami gyvųjų tarpe, prisimename jo paliktą šviesų pavyzdį, stiprią teisybės pajautą, atvirumą ir tiesumą. Dievas teatlygina jam už jo triušą ir gerąją kovą.

P. JURKUS

Užkerėtas malūnas

UŽKERĖTAS MALŪNAS

(Atkelta iš 3 psl.)

nas visas... Persižegnojau, keliuos, o čia iš malūno tik švyst — tokia baisi ugnis, raudona, kaip žarija, o paskui — trinkt, lyg perkūnija! Taip ir vėl suklypau! Net šiandien širdis dreba. Kažin kas tai galėjo būt?

Viršininkui dingterėjo, kad praeitą naktį ir pats pro miegus tarsį girdejo trenksmą. Nieko neatsakydamas jis uždarė langą, skubiai užrakino duris ir po minutės jau jojo dviračiu kalvos linkui.

Malūnas tebestovėjo, kaip stovėjęs. Langeliai buvo atviri. Jurgino arklys, iškišęs galvą iš pašiuurės, kurios anga buvo užkelta žemais varčiais, stebėjosi, kodėl šeimininkas taip ilgai neateina girdyti. Pamatęs žmogų, jis linksmi sugugeno. Viršininkas pamėginio malūno duris, kurios lengvai atsidarė, nebūdamas užsklęstos iš vidaus. Peržengęs slenkstį, jis pamatė Jurginą kniūbsčią išsitiesusį lovoje, per kraštą iškarta kairiąją ranka. Viršininkas sustojė, apimtas baimės, tačiau jį tuoj nuramino lygus, tirštats vežėjo alsavimas per miegant

užsikimšusią nosį. — Ar sergi? — suuko jis, nusiimdamas kepturę ir šluos-tydamasis kaktą.

Jurginas pakirdo ir apsidairė.

— O, ponas viršininkas.. Ne, nesergu.

Jis atsisėdo lovoje, žvaliai nusižiūvo ir pasikasė pažastis.

— Sėskit ant kedutės, aš tuojau... Ar su kokiū reikalų?

— Kodėl nevažiuoji pašto?

— Saulė dar nepakilo, tai sakau — pamiegosiu.

— Kaip nepakilo, jeigu jau aštuonios?

Viršininkas atkišo jam savo kišeninį laikrodį. Jurginas netikėdamas papurtė galvą.

— Skubina tas jūs laikrodėlis, ponas viršininke, baisyai skubina! Žiurėkit, saulė dar nepasiekė langelio. 'Aš visada keliuos, kai švysteria pro langelį.

Viršininkas priėjo prie langų ir pažvelgė į rasose bundantį Vyšniakalnio šilą.

— Ilgai turėsi laukti, iki saulė atsisuks iš vakarų!

Jurginas atsiklaupė lovoje ir taip pat pažiūrėjo pro langą. Fradžioje jis neteko žado

OLANDIJOS karalienė Julijona ir princesė Beatričė. Vėl eina gandai, kad Olandijos karališkoji pora nebesutaria.

Nashua, N. H.

— Sv. Kazimiero parapija rugsėjo 16 suruošė ketvirtąjį ir šiemet paskutinį pikniką. Parapijos piknikas pasisekė neblogai ir davė gražaus pelno. Visų piknikų pelnas žada būti panaudotas seserų namo statybai.

— Rugsėjo 26 vietinis Balfo skyrius parapijos salėje suruošė kortų vakarėlį. Pelno gauta \$38.35. Gautas pelnas, narių mokestis ir kitos aukos viso \$85.24 pasiūsta Balfo centrui suselpti Vokietijoje lietuvius.

Balfo skyriaus valdyba už leidimą nemokamai pasinaudoti salės patalpomis nuosirdžiai dėkoja klebonui kun. Bučevičiui, Taip pat dėkojama poniam T. Mitchell už pasidarbavimą ruošiant vakarėlį.

— Ateinančiais metais šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčiai sukanka 100 metų nuo jos pastatymo. Reikia tikėtis, kad ši garbinga sukaktis bus tinkamai paminėta.

— Pasivėlinau, žinoma, tačiau tai pirmas ir paskutinis kartas!

Tikrai, tai buvo pirmas ir paskutinis pašto vežėjo Jurgino pavėlavimas, nes nuo šiol niekas nediršo judinti malūno ir jis vėl keldavosi saulei pažiūrėjus pro langutį, kaip visuomet. (Galas.)

Ieva Trečiokienė

spalio 10 laivu Maasdam išplaukė į Pietų Ameriką - West Indies, Virgin Islands ir Haiti. Po ligos išvažiavo pailsėti ir pamatyti tolimųjų kraštų.

1956 METŲ FORDO MAŠINOS

Pirmą kartą 53 metų istorijoje Fordo bendrovė pagamins dvejopo dydžio automobilius. Spalio 3 jau buvo paleista 19 naujų modelių, turinčių aukščiausios kokybės motorus pigiausiomis kainomis.

R. S. McNamara, Fordo bendrovės vice prezidentas, pranešė, kad 1957 m. Fordas representuoja didžiausią permainingą automobilių istorijoje. Stai naujosios Fordo mašinos: Fairlane ir Custom, kuriom nėra lygios. Dar pridėkite "Fairlane 500" modelį moderniškiausiais įrengta.

1957 m. Fairlane ir Fairlane 500 yra devyniais coliais ilgesnės ir keturiais coliais žemesnės už praeitų metų modelius. Custom ir Custom 33 yra trimis coliais ilgesnės ir pusantro colio žemesnės už 1956 m. modelius.

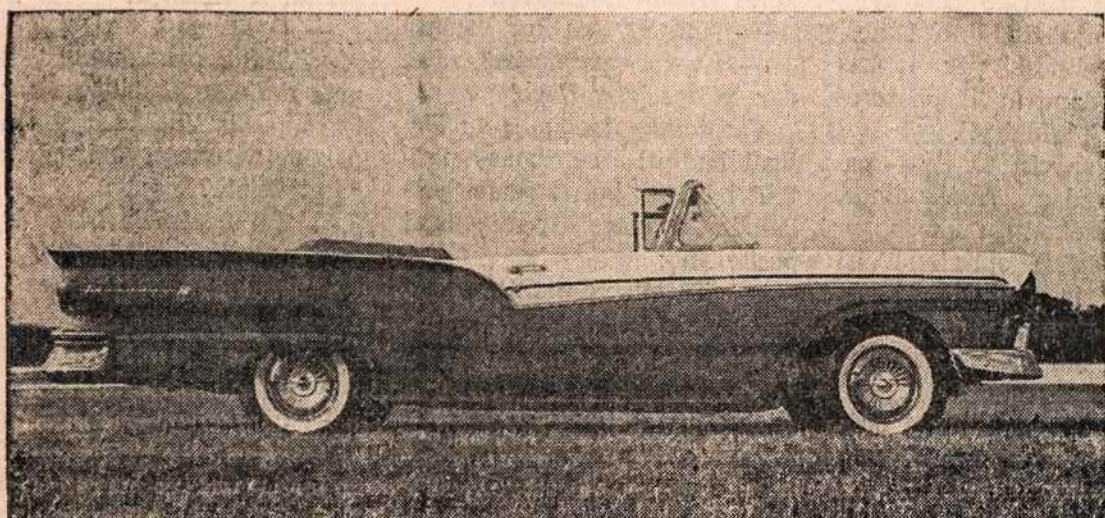
Nors ir daug žemesnės mašinos, bet viduje vietos užtekčiai, nes žemiau stovi grindys. Automobilio išvaizda visai nauja. Viskas yra pakeista. Il-

gos, plačios ir žemos mašinos vairavimas nepaprastai patogus. Nejauciama jokio blaškymo, lengva kontroliuoti ir sustabdyti. Nieko panašaus nėra buvę praeityje.

Pirmą kartą V-8 motoras visose Fordo mašinos. Motoras, vadinamas "Thunderbird Special" gali išvystyti 245 arklio jėgas. Fairlane ir station wagonai turi 212 arklio jėgas.

Naujieji Fordai turi plačias frontines šviesas, kurios nušviečia ir kelio pakraščius. Kiekvienas Fordo modelis turi skirtingus ornamentus, dviejų spalvų su 19 skirtingų kombinacijų. Be to, yra patobulinti veidrodžiai, naujas vairas, mažesnis ir žemesnis. Mašinos viršus plieno lankais sutvirtintas. Nelaimėje yra slaptas mašinos atrakinimas. Dujos, taip pavojingos, nuo kurių ne vienas yra miręs, jau neis į vidų, bet į lauką.

Fordas taipgi turi daug naujų mašinos priedų dėl 1957 metų. (Skelb.)

The longest, lowest Ford convertible ever made is this 1957 Sunliner which is being introduced along with 18 other completely new Ford body styles. The new Fords will offer a broader range of improved engine performance, with the top power plant being the optional 245 horsepower Thunderbird Special V8. The Sunliner is a member of Ford's new "Fairlane 500" series, which will offer a band of gold-colored anodized aluminum side trim with two-tone paint selections.

Darbininko administracijoje galima gauti šios knygos

RELIGIJA IR FILOSOFIJA

Naujasis Testamentas	\$2.00
Saulės giesmė, A. Maceina, 454 p.	\$5.00
Didysis inkvizitorius, A. Maceina, 222 p.	2.00
Marija kalba pasauliui, G. de Fonesca, 264 p.	2.00
Pranašystės apie pasaulio galą, Prel. P. Juras, 111 p.	1.00
Džiaukis gyvenimu, O. Swet Marden, 72 p.	0.70
Sventas Antanas Paduvietis, Nello Vian, 145 p.	1.00
Prie vilties kryžiaus, Dr. J. Prunskis, 139 p.	1.50
Laisvė ir būtis, Dr. J. Girnius, 151 p.	2.00
Milžinas, didvyris, šventasis, Dr. Pr. Gaidamavičius, 246 p.	2.00
Šventasis Kazimieras, Z. Ivinskis, 220 p.	3.00
Dievas ir žmogus, Prel. Bartkus ir J. Aleksa	5.00
įrišta	6.00
Aušros žvaigždė, Tyruolis, Marijos poezijos antologija.	2.00
Amžinoji auka, kun. V. Pikturna	2.00

MALDAKNYGES

Atlaidų šaltinis, T. Kazimieras, kapucinas	4.00
Būk mums malonus, Kan. F. Bartkus, 413 p.	2.00
Vardan Dievo (mažųjų maldos), Kun. St. Yla, 133 p.	1.25 ir 1.50 (geresniais viršeliais)
Viešpaties Angelas, kan. A. Sabaliauskas	2.00
de luxe.	4.50
Odos imitacija	2.50
Apsaugok Aukščiausias, Kun. Dr. P. Aleksa	1.00

LIETUVOS ISTORIJA IR GEOGRAFIJA

Lietuvos vaizdų albumas, V. Augustinas	5.00
Lietuvos archyvas (bolševizmo metai), 436 p.	1.50
Telšių kankiniai, 100 p.	0.25
Tolimieji kvadratai, J. Grišmantas, 200 p.	2.00
Vyskupo Valančiaus biografijos bruožai, Vac. Biržiška, 100 p.	1.00
Legendariškieji O. F. M. kankiniai, 45 p.	0.50
Ceslovas Sasnauskas, J. Žilevičius, 127 p.	2.00
Nepriklausomos Lietuvos pinigai, J. Karys	5.00

BELETRISTIKA

Didvyrių žemė, Karolė Pažeraitė	1.00
Gabija, metraštis	6.00
Medinis arklys, E. Williams, 192 p.	2.00
Susitikimas, J. Gailius, 155 p.	1.50
Don Kamiliaus pasaulis, 324 p.	3.00
Eldorado, apyskaitės ir vaizdeliai, 150 p.	1.80
Valentina, A. Vaičiulaitis, 142 p.	2.00
Siela už sielą, D. Pilla, 304 p.	2.00
Žirgeliai padebesiais, P. Tarulis, 99 p.	1.50
Algimantas, V. Pietaris, 267 p.	2.00

ANGLISKOS:

4 Martyred Bishops, T. Narbutas	0.10
Soviets Kill God in Lithuania, T. Narbutas	0.10

POEZIJA

Semeniškių Idilės, Jonas Mekas	1.00
Sventieji akmenys, F. Kirša, 112 p.	1.50
Be tėvynės brangios, J. Aistis, 60 p.	0.50
Kelionė, A. Tyruolis, 126 p.	1.25
Vai lėkite dainos (200 dainų tekstai), 220 p.	1.00
Etapai (įrišta), J. Kėkštas, 141 p.	3.00
Laukų liepsnos, A. Tyruolis, 44 p.	1.00
Atviros Marios, L. Andriekus, 136 p.	2.00

DRAMA

Gims tautos genijus, L. J. Voicekauskas, 80 p.	1.50
Žiurkių kamera, J. Grinius, 120 p.	1.50

MUZIKA

Missa in honorem Imm. Cordis	1.50
Lietuviška muzika, C. Sasnauskas, 133 p.	3.50

VAIKŲ LITERATŪRA

Motulė paviliojo, L. Pelėda	0.30
Lapės pasaka, V. Pietaris	1.10
Vaikų knygelė, Vysk. Valančius	1.80
Pasakos, Haufas, 93 p.	1.25
Velykų pasakos, N. Butkienė, 32 p.	1.00
Baltasis vilkas, K. Binckis, 36 p.	1.00

IVAIRIOS

Amerikos lietuvių vardynas, 279 p.	5.00 ir 7.00 (įrištas)
------------------------------------	------------------------

Vliko pirmininkas Clevelande

Spalio 6—7 d. d. Clevelande lankėsi Vliko pirm. J. Matulionis. Pirmą dieną svečias turėjo privačių pasimatymų bei pasitarimų, antrąją dieną įvyko jo pranešimas lietuvių visuomenei bei pagerbimo vakarienė.

Pranešimą

organizavo Alto skyrius. Pirm. L. Leknicko pristatytas, Vliko pirmininkas savo pranešimą pradėjo dviem įvykių sugretinimu. Liepos 1 d. Chicagoje įvyko JAV ir Kanados lietuvių dainų šventė. Daina pasigrožėti čia susirinko tūkstantinės lietuvių minios. Čia į Dievą buvo kreiptasi, kad jis yra mūsų prieglauda ir stiprybė, čia suskambėjo ir Maironio giesmė "jau slavi sukilo, pavasaris eina Karpatų kalnais, po Lietuvą žiema". Kai iš laisvųjų lietuvių krūtinų veržėsi šie giesmės žodžiai, tą pačią dieną 1 d. kitą vietą — Poznanę liejosi pavergtųjų kraujas: ten buvo malšinami sukilę darbininkai, reikalavę sau laisvės ir duonos. Šitas pralietas kraujas bylojo, kad ne tik "po Lietuvą žiema", bet kad ir "pavasaris dar neina Karpatų kalnais".

Tad kas toliau? — statė klausimą Vliko pirmininkas. Tikėjome, kad mūsų tautos išsiviešėjimas ateis iš Vakarų ir Rytų susidūrimo. Bet Vakarų pagalbos nesulaukia ne tik mūsų tauta — ji nebuvo suteikta nei 1953 m. sukilusiems Berlyno vokiečiams, nei šiais metais sukilusiems Poznanės lenkams, nei Vorkutos vergam maištininkams. Susidarė politinė padėtis, kur iš vienos pusės matome konsoliduotą ir vieningą komunistinį milžiną, o iš kitos pusės susiskaldžiusius bei pakrikusius Vakarus. Manevruojančiu JAV vadovavimu nusivylė net toks JAV simpatikas kaip Vakarų Vokietijos kancleris K. Adenaueris. Todel neseniai pasigirdo jo balsas, kad šalia esamųjų dviejų pasaulinių jėgų reikia organizuoti trečiąją — jungtines Europos tautas.

Gestant mūsų viltims, dėtos ir Vakarų ir Rytų susidūrimą, ir Lietuvos laisvinimo

darbui tenka ieškoti kitos atlamos. Vakarų galingieji kalba apie "taikias priemones". Bet koks realus šių priemonių efektas, rodo kad ir JAV, šios simpatingiausios pasaulio valstybės, laikymasis:

Kersteno komisijos darbų likimas rodo, kad ir jos nenori viešai kalti pavergtųjų bylos. Tai "erzintų" pavergėjus.

Toliau Vliko pirmininkas perėjo prie savos politikos klausimų. Čia priminė Washingtono įvykių lietuvių politinių veiksmų konferenciją ir jos nutarimą rūpintis išeiti su Lietuvos laisvės byla į Jungtines Tautas. Plačiau apibūdino informacinį Vliko darbą — yra sekamas Vilniaus radijas, sekama Lietuvos spauda bei literatūra, apklausinėjami iš už geležinės uždangos grįžta ar pabėga, iš kitos pusės Lietuva informuojama per tris Vliko laikomas radijo valandėles Vatikano, Madrido ir Romos radijo stotyse. Kartu oro bangomis atitaisoma ir bolševikiška propaganda.

Liesdamas pačių lietuvių laikymąsi Lietuvoje ir Sibiro tremtyje, Vliko pirmininkas juo gėrėjosi, Lietuva ir Sibiro tremtis nuostabiai vieninga, nepaprastai atspari. Nežinomi lietuvių išdavikai. Jaudina lietuvių moksleivių Lietuvos ir gimtosios kalbos meilė. O mes? Mes čia, laisvajame pasaulyje, per daug skaldome, per mažai dirbame ir aukojamės. Gerosiose sąlygose tyžtame. Kreipdamasis į klausytojus brolių lietuvių vardu, pirmininkas kvietė visus susirūpinti, organizuoti, tautiniam reikalui aukotis ir aukoti. Vergija praeis! Į Lietuvą grįžti galėsime! Tad padarykim viską, kad brolių kančios būtų sutrumpintos ir kad susitiktų galėtume atvirai žiūrėti viens į akis.

Po pranešimo buvo **leidžiami klausimai ir diskusijos.**

Blynas paklausė dėl santykių su lenkais (atsakytą, kad Vlikas jų neturi).

Jonaičiui rūpėjo Vliko santykiai su dipl. šefu min. St. Lozoraičiu (atsakytą, kad mes per daug kreipėme ir tebekrei-

piame dėmesio vad. vidaus reikalams, Vlikas imaš dabar kitą kryptį — imaš konkretaus darbo, prie kurio bus kviečiami ir visi kiti; Lozoraičiui esą įteikti Vliko punktai, turį sudaryti bendradarbiavimo bazę, nes Vlikas nemanaš likviduoti ir savo veiklos mąžinti; Vlikas negalįs laikyti Lozoraičio nei Lietuvos prezidentu, nei ministru pirminku, nei užsienių reikalų ministru — jis tepripažįstamas tuo, kuo yra: užsienyje likusiu lietuvių diplomatu šefu).

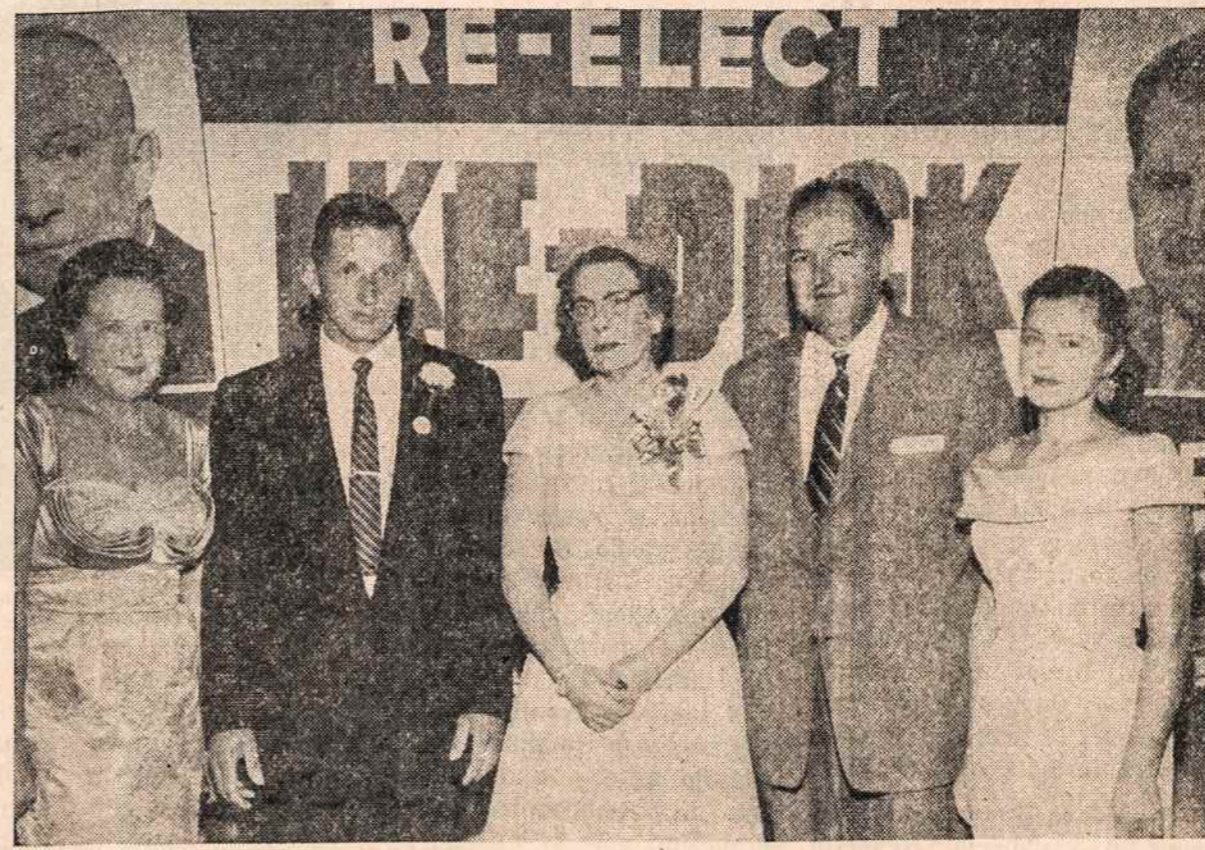
Antanaitis paklausė, ar tiesa, kad Kersteno rezoliucijoje Vilnius prašytas gudų sostine (— Kersteno rezoliucijoje yra prirašytų labai nenaudingų Lietuvai dalykų, bet dėl jų įteikti protestai) ir kas daroma ryšiams su jaunąja svetur augančia karta megti — mūsų jaunuomenę lietuvišką išlaikyti yra Bendruomenės uždavinys.)

Bartkus domėjosi, kokias išvadas reiktų pasidaryti iš Vliko pirm. konstantavimo, kad Lietuvoj gyvenimo sąlygos daug sunkesnes negu Sibire (— pirmink. paaikšinęs priežastis, kodėl taip yra, skatino Lietuvos lietuvių vargą mažinti siuntiniais.)

Stud. Arv. Barzdukas, iškėlęs vykdomą siuntinių siuntėjų aplėšimą mui to kitais mokesčiais, norėjo sužinoti, ar kas daroma tam pašalinti (JAV vyriausybė šį plėšimą žino, bet ji vargu ar ką darys; atsakyta ir nuo statistikos duomenų rinkimo, kiek siuntinių išsiunčiama, — tai neįmanoma padaryti; dėl vykdomo aplėšimo gal geriausiai būtų kreiptis taip pat į Jungtines Tautas.)

Leonui atrodo, kad darbui kenkiaš ne lietuvių išstizimas, bet negalėjimas rasti vienos kalbos: politinių grupių antagonizmas persiduoda ir visuomenei. Reiktų rūpintis pasidalinti darbą ir jį dirbti be atlyginimo (tai neįmanoma, nes jei ir Lietuvos laisvinimo darbas bus dirbamas nuo fabriko atliekamų laiku — iš tokio darbo nedaug tebusio gero).

Viena kita klausytojų pas-

LINDENO lietuvių respublikonų išskilėse. Iš kairės į dešinę: S. Cerienė - Muška, Stepas Bundonis, respublikonų kandidatė į kongresą Florence Dwyer, Robert Crane ir Ona Zubavičienė. Žiūr. korespondencija šiame pusl.

taba.

Teko jau būti keliuose politiniuose pranešimuose — K. Zaikauskas, St. Lozoraičio, darbar J. Matulionio. Malonu pastebėti, kad jie visi kalbėjo kultūringai, net apeidami jau triuosius tarpusavio santykius (jie buvo liečiami tiek, kiek išskildavo paklausimuose). Klausytojai tokia pranešėjų laikysena yra patenkinti. To paties toliau reiktų pageidauti ir iš mūsų spaudos.

Visuomenė dar tebėra suskilusi. Pvz. į Lozoraičio pranešimą Clevelande teatėjo daugiausia tik jo šalininkai, tą patį dabar matėme ir Matulionio pranešime. "Partiniai" tvirtai tebesilaiko savo apkasuose. Išimtis — palyginti nėra gausios.

Įdomu būtų konstatuoti kaip yra abi pusės gausios. Deja, tokių duomenų niekas oficialiai neskelbia. Esą Lozoraičio apmokamuose pietuose viešbuty dalyvavę apie 150 asmenų. Matulionio pranešimo klausyti gal daugiau — arti pilnė lietuvių salė. Mes džiaugiamės, kad lietuvių politiniu savo gyvenimu domisi ir į pranešimus lankosi. Iš tikrųjų turėtų daugiau ateiti.

Vakarienej Vliko pirm. J. Matulioniu pagerbti

spalio 7 d. vakare lietuvių salėj surengė Clevelando lietuvių demokratinį grupių prezidiumas. Be jo, į vakarienej taip pat buvo pakviestas JAV Kongreso atstovas Ch. A. Vanikas ir keli kiti svečiai amerikiečiai, taip pat estų ir latvių atstovai. Jie buvo dėnetelmenai: bendravo su lietuvių ir savo viešose kalbose reišė Lietuvai ir jos laisvės reikalui daug simpatijos. Clevelando lietuvių vardu Vliko pirm. Matulionį pasveikino mūsų veikėjas veteranas pulk. K. Zukas. Atminimui jam buvo taip pat įteikta su visų vakarienės dalyvių parašais Augustino Lietuvos vaizdų knyga. Visi sugiedojo Ilgiausių metų. Pirminkas atsakydamas džiaugėsi galėjęs Clevelande atsilankyti ir su Clevelando lietuvių susitikti. Išsiveičias geriausias išpuđzius.

Pranešimo prezidiume buvo K. Zukas — pirm. ir J. Puškorius — sekr., vakarienės metu programai vadovavo dem. grupių prez. pirm. J. Daugėla. Meninę programą labai simpatingai atliko solistė J. Kristolaitė — Daugėlienė, R. Brazaitytė — pianinu palydima. Vakarienės dalyviams oficialiai buvo pristatyti joje dalyvavusieji buv. nepriklausomos Lietuvos Steigiamojo Seimo narys ir Krašto Apsaugos min. K. Zukas, Steig. Seimo narys V. Kasakaitis, Laikinosios Vyriausybės pramonės min. ALRK Federacijos pirm. dr. Ad. Damašis, JAV LB Centro Valdybos pirm. St. Barzdukas ir JAV LB Clevelando apylinkės pirm. J. Virbalis. Vakarienejė

KAS VADOVAUS MŪSŲ VALDŽIAI

Amerikos žmonės lapkričio 6 pasisakys, kokios valdžios jie nori. Laisvai, niekieno neverčiami, o tik pareigos raginami atiduos savo balsą už vieną ar kitą partiją. Tai svarbi diena JAV-bių gyvenime, kartu ji svarbi ir pasauliniu mastu. Šiandien pasaulio akys pakrypusios į Ameriką, kuri paskutiniaisiais metais vedė didžiausią kovą prieš tarptautinį komunizmą, prieš Sovietų grobimus ir vedė plačią pavergtųjų laisvinimo po-

litiką. Ypatinai lietuvių amerikiečiai gerai žino, kad nuo valdžios, kuri vadovaus Amerikos politikai ir ūkiniam gyvenimui, kuri visada, kaip ir paskutiniaisiais metais, tars savo žodį pasaulinėje politikoje, priklausys vienoks ar kitoks tų reikalų svarstymas ir tarimas.

Lietuvių amerikiečiai, artimai stebėdami Amerikos gyvenimą, gerai žino, kad paskutiniaisiais metais šiam krašte gyventa didžiausio ūkinio klestėjimo laikotarpis. Kiekvienas, kas norėjo ar nori, aprūpintas darbu, uždariai aukšti ir tai taikos metais. Šiandien net 4 milijonai daugiau dirbančių, negu karo metu. Daugel kur net trūksta darbo jėgos. Ir kodėl? Ieškodami atsakymo į tą klausimą ir būdami nuoseklūs, pirmiausia turime atsiminti, kad tais paskutiniaisiais metais JAV-bių gyvenimui vadovavo **Republikonų partijos** vyriausybė.

DETROIT, MICH.

"Čigonų baronas" atvyksta į Detroitą

Jau senokai kalbama apie "Čigonų Barono", komiškosios operos, pakvietimo galimumus į Detroitą. Visi žino šio garsaus Johano Strauss veikalo vertę. Daugeliui dėl didelių pastatymo išlaidų šis sumanymas atrodė neįgyvendinamas. Tačiau ryžtingi detroitiečiai visas kliūtis nugalėjo. Lapkričio 4 d. (sekmadienį) 3-čią v. po pietų Western High School patalpose 1500 Scotten Ave. (prie Clark Parko) įvyks "Čigonų Barono" operetės pastatymas. Operetę stato Amerikos lietuvių "Pirmyn" choras. Pagrindinę rolę vaidins Metropolitan operos solistas Algirdas Brazis. Muzikinę dalį atliks Detroito simfoninis orkestras.

Norintieji iš anksto užsisakyti bilietus prašomi kreiptis pas Antaną Naruševičių, 3550 Bagley St., Detroit 16, Mich., tel.: TA 5-5947.

Siaurinės miesto dalies gyventojai gali kreiptis pas Juozą Saplą, 156 W. Evelyn St., Hazel Park, Mich., tel.: LI 6-9626. Be to, bilietai bus parduodami "Neringoje" ir kitur. J.S.

LINDENO LIETUVIAI DALYVAVO RESPUBLIKONŲ IŠKILMĖSE

Spalių 6 Lindeno miesto respublikonų komitetas suruošė vakarienej, kurioj dalyvavo žymūs politikos asmenys. Kalbėjo Florence Dwyer, kandidatė į JAV Kongresą, New Jersey valstybės senatorius Clifford P. Case ir "Elizabeth Journal" redaktorius Robert Crane.

Muzikalinę programą dalį išpildė dainininkė Ona Zubavičienė. akompanuojant Salomejai Cerienei - Muška. Vakarienės vedėjas buvo Emerson Mulks. Šioj vakarienej taip pat buvo pristatyta jaunas lietuvis Stepas Bundonis, kuris kandidatuoja į Lindeno miesto tarybą.

svečių dalyvavo ir Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Clevelando skyriaus pirm. advokatas J. Smetona, pirm. J. Virbalis. Vakarienejė

litiką. Ypatinai lietuvių amerikiečiai gerai žino, kad nuo valdžios, kuri vadovaus Amerikos politikai ir ūkiniam gyvenimui, kuri visada, kaip ir paskutiniaisiais metais, tars savo žodį pasaulinėje politikoje, priklausys vienoks ar kitoks tų reikalų svarstymas ir tarimas.

Lietuvių amerikiečiai, artimai stebėdami Amerikos gyvenimą, gerai žino, kad paskutiniaisiais metais šiam krašte gyventa didžiausio ūkinio klestėjimo laikotarpis. Kiekvienas, kas norėjo ar nori, aprūpintas darbu, uždariai aukšti ir tai taikos metais. Šiandien net 4 milijonai daugiau dirbančių, negu karo metu. Daugel kur net trūksta darbo jėgos. Ir kodėl? Ieškodami atsakymo į tą klausimą ir būdami nuoseklūs, pirmiausia turime atsiminti, kad tais paskutiniaisiais metais JAV-bių gyvenimui vadovavo **Republikonų partijos** vyriausybė.

Tokioje didžiulėje valstybėje ūkinis klestėjimas, krašto gerovės kilimas daug priklauso nuo žmonių, kurie atsakingai tam kraštui, vyriausybei vadovauja. Republikonų partija ir joje susitelkę valstybininkai visada parodė ne tik didelį rūpestingumą šio krašto vystymosi reikalams, bet ir didelių sugebėjimus. Prezidentui D. D. Eisenhoweriui ir viceprezidentui R. M. Nixonui vadovaujant Republikonų partijos vyriausybė, šalies karui pritaikintą ekonominį gyvenimą sugebėjo pasukti į taikos ūkį ir dėl to vis klesti.

Vyriausybės sėkmingas darbas priklauso ir nuo eilės patarėjų, o žinome, kad Republikonų partija atsikratė patarėjų, kurių ne vienas buvo pašauktas ir teismai atsakė už savo veiksmus Washingtono.

Kaip kiekvienas amerikietis, taip ir lietuvis, galvodamas į kieno rankas turi atitekti valdžios vairs būsimiem keturiem metams, peržvelgs praėjusį dešimtmetį. Nuo 1945 m. iki 1952 m. raudonasis komunistų tvanas užliejo penkioliką laisvų tautų kraštus, pavergė 700 milijonų laisvę mylinčių žmonių. Po 1952 m. komunistinė banga sustabdyta, rusų užpuolimai taip pat sustabdyti.

Per keturius metus prezidentas D. D. Eisenhower dažnom progom pareiškė, kad taikingas pavergtųjų išlaisvinimas yra JAV-bių užsienių politikos pagrindas.

Šiais pasaulio gyvenime svarbiais metais, turime patikėti šio mūsų krašto valdžios vairą žmonėms, kurie sustabdė komunistų bangą pasaulyje, kurie veda kovą prieš Sovietų imperializmą ir kurie tai įrodė paskutiniaisiais metais. Tai didžioji Republikonų partija. (Šb.) V.B.

IŠ VISUR

● Per vienėrius metus New York Herald Tribune žiniomis, 908 lietuviai priėmė Amerikos pabėgėlybę.

● Imigracijos Muziejuje, kuris statomas prie Laisvės statulos New Yorke, bus platus ir lietuvių skyrius, kuris vaizduos lietuvių įsikūrimą Amerikoje.

● Iš Vokietijos į JAV emigruoti užsirašė apie 3.000 lietuvių. Iš jų tegalės išvažiuoti tik apie 2.000, kiti turės likti dėl įvairių ligų.

● Balys Mazgelis, Sydnėjaus lietuvis dirbdamas siuivykloje, susizeidė ranka. Po ilgo gydymo buvo pripažinta, kad jis daugiau savo specialybėje dirbti nebegalės. Kompensacijos byla buvo svarstyta aukščiausiam teisme, kuris priteisė B. Mazgeliui 15.500 svarų.

● Komp. A. Aleksis, Waterburio liet. parapijos vargonininkas, šiemet, spalio 10 paminėjo 70 metų sukaktį. Waterburyje gyvena per 40 metų lietuvių parapijoje vargoninkaudamas ir dėstydamas muziką Muzikos Centro studijoje. Sukaktuvininkas yra ir kompozitorius, parašęs apie 100 veikalų chorui.

● Vytautas Danila, Sydnėjaus lietuvis, gavęs to miesto universiteto stipendiją, išvyko studijuoti filosofijos į Vokietiją. Keliauja per Ameriką ir šiuo metu lankosi lietuvių kolonijose. Spalio 14 jis išplaukia iš New Yorke į Vokietiją.

● Jurgis Jankus parašė knygėlę vaikams "Kelonė ir dangus". Rankraštis turi 252 psl. Numatoma, kad netrukus bus atiduota spaudai.

● Aukštesniojoje mokykloje Chicagoje šiemet užsiregistravo 250 mokinių, t. y. daugiau kaip pernai.

● Roselando lietuvių parap. Chicagoje spalio 21 mini 50 metų sukakties jubiliejų. Klebonauja kun. J. Saulinskas.

● Prel. M. Krupavičius sveikatai kiek sušlubavęs. atsigulė į ligoninę. Nuolat jis gyvena Pullingene prie Reutlingeno, Vokietijoje.

● Vytautas Valiukas, režisoriuoja K. Ostrausko trijų veiksnių dramą "Kananėlė". Veikalą stato Chicagoje.

● Solistas St. Baranauskas į Italiją išvyksta spalio 20 d. Ten jis studijuos dainavimą.

● Prel. Povilas Marcinkus paskirtas Apaštališkosios delegatūros Ottawoje, Kanadoje, sekretoriumi. Šiuo metu jis yra Bolivijoje ir dirba Apaštališkoje nunciatūroje. Jis yra gimęs Ciecero, Ill., kunigų seminariją baigė Amerikoje dar studijavo Romoje, ir gavo doktoratą. Tuoj buvo paskirtas Vatikano užsienio tarnybon, kur puikiai užsirekomendavo.

● Valerija Rudokienė, gyvenanti Lewistone, Me., sunkiai serga ir guli ligoninėje. Ji yra uoli veikėja ir remia lietuvišką veiklą.

● Kryžiuočiai, H. Sienkivičiaus istorinio romano II tomas, jau išėjo iš spaudos. Romane vaizduojami Vytauto ir Jogailos laikai. Vertė Kazys Janūnas. Viršelis dail. V. K. Jonyno. Išleido Kario žurnalas, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y., 360 psl., kaina 3.50 dol.

Vytauto Augustino Lietuvos Vaizdų Albumas LIETUVA

yra geriausia dovana visokiomis progomis. Albumo vaizdai kalba apie Lietuvą visiems suprantama kalba, todėl jis tinka visiems, kas kokia kalba bekalbėtų.

Kiekvienam verta šį gražų leidinį pačiam įsigyti ir kitiems dovanoti. Išleido: A.T.E.I.T.S., 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y. Jį galima gauti: ATEITIES administracijoje ir pas platintojus. Kaina 6 dol.

KODĖL MES TURIME IŠRINKTI REPUBLIKONUS?

- Kiekvienas lietuvis žino, kad republikonai veda didžiausią kovą prieš šių dienų pasaulio baisųjį priešą, komunizmą.
- Paskutiniaisiais Republikonų partijos valdymo metais Amerikos ūkinis gėrbūvis pasiekė didžiausios aukštumos.

Prezidentas D. D. Eisenhower

Viceprezidentas R. M. Nixon

— 1953 m. Prezidentui Eisenhoweriui baigus karą Korėjoje, įgyvendinta taika šiame krašte ir sustabdytas kraujo praliejimas jaunų mūsų vyrų.

— Sustiprinta Amerikos apsauga — išvysčius vandenilio bombą, tuo sustabdytas bet koks komunistų veržimasis ir puolimai.

— 1955 m. gruodžio mėn. Prezidentas D. D. Eisenhower pareiškė: "Taikingas pavergtųjų išlaisvinimas buvo, yra ir — iki pasisekimo, bus atsiestas — bus JAV-bių užsienių politikos tikslas".

— Kiekvienas gerai žino, kad tarptautinis komunizmas, kuris 1945 m. valdė 200 milijonų žmonių Sovietų Sąjungoje ir Pabaltijo kraštuose, o iki 1952 m. jų užkariavimai pasiekė 700 milijonų laisvų žmonių.

— Repubiikonų Partija 1956 m. platformoje kalbėdama apie laisvinimo politiką sako, kad "Mes dirbame ir meldžiamės, kad bet koks žmogaus dominavimas kitais būtų baigtas, ir kad būtų išlaisvinti ir atgauti teisingą laisvę šimtai milijonų žmonių, kurie dabar yra vergijoje".

— Prezidentas D. D. Eisenhower Genevos konferencijoje 1955 m. iš rusų pareikalavo darbų, o ne žodžių.

— Prezidentui D. D. Eisenhower ir Viceprezidentui R. M. Nixon vadovaujant, Amerika ūkiniai klesti, veda kovą prieš komunizmą, siekia išlaisvinimo pavergtųjų. Amerikai reikalingas Prezidentas D. D. Eisenhower ir Republikonų partija. Lapkričio 6 d. balsuokite už Prezidentą D. D. Eisenhower, Viceprezidentą R. M. Nixon, balsuokite už visus Republikonų partijos kandidatus.

Balsuokite Eilėje A.

(All American Committee, Lithuanian Division, William J. Drake, Chairman)

"Brandos atestato" premjera

CLEVELAND, OHIO

Vienas iš svarbesniųjų kultūrinio mūsų gyvenimo įvykių — tai bus spalio 21 d. lietuvių salėje įvykstanti 3 veiksmyų veikalas "Brandos atestato" premjera. Stato LB Clevelando apylinkės teatras Vaidila. Tą pačią dieną du vaidinimai — 2 val. po pietų ir 6 val. vakare. Veikalą režisuoja akt. P. Maželis, vaidina geriausios Clevelando profesionalų ir mėgėjų jėgos. Kam nėra miela prisiminti savo mokslo dienas? Jas iš naujo pergyvensime žiūrėdami veikalą, kuriam turinys imtas iš mokyklos gyvenimo. Tad atsilankykim. Po vaidinimo bufetas ir šokiai.

Lituanistinė vysk. Valančiaus mokykla dirba visomis savo grupėmis: šv. Jurgio parapijos mokiniams pamokos įvyksta po normalių pamokų, kitas pradžios mokyklas lanką mokiniai lietuvių kalbos mokyti susirenka šeštadieniais, aukštesniųjų mokyklų mokiniai savo pamokas turi ketvirtadieniais. Didelis palengvinimas, kad šiemet visos grupės gali naudotis šv. Jurgio parapijos mokyklos patalpomis. Be ndruomenės apylinkės valdyba kreipiasi į visus tėvus, kurie turi mokyklinio amžiaus vaikus, kad juos leistų į lituanistinę mokyklą. Neišskirkime jų iš savo tautos! Juk ateis laikas, kada pasikels mus nuo tėvynės skiriantį geležinį uždanga — ar nebus malonu, kai jaunimas galės nors raštu kalbėtis su tėvyne likusiais giminačiais, su draugais ir artimųjų vaikais? Ko jauni išmokys — ant pečių nešioti nereikės.

Bendruomenės apylinkės valdyba atkreipia dėmesį visų organizacijų, kurių nariais yra mokiniai, kad jos nedarytų jokių susirinkimų ketvirtadieniais nuo 6 val. vak. ir šeštadieniais iki 12 val., kada yra pamokos. Neatitraukime mokinių nuo lietuvių kalbos pamokų susirinkimais, repeticijomis ir kitais pašaliniais darbais!

• **Dirvos vakare** rugsėjo 29 d. meninę programą atliko svečias dramos akt. V. Žukauskas ir trečiosios kartos lietuvių dainininkė J. Luizaite, J. Jankauskaitės pianinu palydi.

ma. Geriausiu Zukausko atliktu numeriu reikia laikyti Bražviliaus fejtoną, vykusiai ir taikliai p'akantį mūsų spaudos tarpusavio rietenas. Kiti dalykai buvo banalūs per daug jau ir akį kritusių motyvų siuriumu. Luizaitei efektyviau pasirodyti nebuvo sąlygų — ji turėjo dainuoti ne scenoje ir klausytojų iš visų pusių apstota, be to, ir Country Club salės akustika nepalanki. Įeinant į madą svečiais kvieštis amerikiečius, Dirvos vakare buvo sudarytos sąlygos kalbėti respublikonų kandidatui ir Ohio gubernatoriui C. W. O'Neill.

• **Aldona Stempuzienė** rugsėjo 30 d. dainavo Rigoletto operoj — atliko Madalenas partiją IV veiksme. Šalia svečių profesionalų solistų James Buckley (Rigoletto) ir Costanzo Gero (Duke of Mantua), šalia kylančios ir stipriai pasirodžiusios vietinės jėgos Judith Molnar (Gilda), mūsų Stempuzienė mums gėdos nedarė: buvo stipri ir savo dainavimu, ir savo vaidyba. Malonu pastebėti ir tą faktą, kad operos pasiklausyti atėjo nemaža lietuvių, ir juos visų pirma patraukė mūsų solistės pasirodymas. Operos chore (tai buvo pati silpnoji jos dalis) dainavo ir pora lietuvių — Gyls bei Butkus.

• Spalio 6 d. Hollenden viešbutis įvyko steigiamasis Ohio lietuvių gydytojų draugijos susirinkimas. Provizoriniai duomenys rodo, kad šioj valstybėj praktikuoja apie 50 lietuvių gydytojų. Skaičius impounuoja. Maloniui reikišiniui reikia laikyti susirinkimo nutarimą įsipareigoti aukoti ir kultūriniais lietuvių reikalams. Tuo būdu mūsų gydytojais mums bus reikalingi ne tik tos vienos mūsų bėdos — mūsų ligos ar nelaimės — atvejū.

• Lapkričio 3 d. lietuvių salėje įvyksta Detroito — Rochesterio — Clevelando — Pittsburgho rajonų Liet. Bendruomenės apylinkių atstovų suvažiavimas. Paskaitą jame skaityti sutiko rašytojas Jurgis Jankus iš Rochesterio. Bus

taip pat apylinkių ir Centro Valdybos pranešimai, Vakare — pobūvis su menine programa.

• **Skautų rudens šventė** įvyks spalio 20 d. lietuvių salėje. Skautių Neringos ir skautų Pilėnų tuntai šaukia sueigą su lauzu ir pasilinksminimu. Kviečiami tėvai ir svečiai.

• **Alto skyriaus valdyba** turėjo posėdį rugsėjo 14 d. Skyriaus narių susirinkimas šaukiamas spalio 28 d. tuoj po pamaldų lietuvių salėj, kur valdyba praneš apie veiklą ir išsklausys narių siūlymų bei pageidavimų.

• **Lietuvių Fronto bičiulių** skyriaus susirinkimas įvyko rugsėjo 22 d. Mikonių bute. Dr. K. Ambrozaitis padarė pranešimą apie LF bičiulių suvažiavimą Windsor. St. Barzdukas, darydamas spaudos apžvalgą, plačiau nagrinėjo "Naujiuose" (208, 209 ir 210 nr.) išspausdinta L. D-o straipsnį "Politinių veiksmių kovos ir visuomenė". Pateiktieji duomenys pranešėjui susidėstė tokia išvada: nors šiuo metu ir nematyti susitarimo galimybių, tačiau reikia viską daryti, kad surizgusio politinio mūsų gyvenimo klausimais pasigirstų ko daugiausia objektyvių bei blaivusių balsų, nes tokia polemika, kuri plačiai tedėsto tik savo pusės dorybes ir visai nekreipia dėmesio į kitos pusės argumentus, kuri savuosius terodo angelais, o priešininkus — velniais, teigiamų rezultatų duoti negali.

• **Balvių Grauziniui su šeima**, išvykstantiems pastoviai gyventi į Kaliforniją, išleistuves surengė rugsėjo 22 d. Lietuvių Fronto Clevelando bičiuliai ir rugsėjo 24 d. Ateities klubas. Bičiulių vardu juos atsisveikino Ig. Malėnas, Ateities klubo vardu — S. Laniauskas. Didžiai švelnaus ir nuoširdaus būdo, būdamas sugyvenamas ir tolerantus, B. Grauzinis Clevelando lietuvių gyvenime paliko žymius pėdsakus: jis buvo pirmasis lituanistinės

SCENA iš Brandos atestato: Dr. Kulcar — Z. Dučmanas, Horvat Katr — N. Balčiūnaitė.

mokyklos vedėjas ir vėliau šios mokyklos tėvų komiteto pirmininkas, eilę metų dirbo vicepirmininku Alto skyriaus valdyboje, prieš išvykdamas pirmininkavo Ateities klubui, jį sutikdavai lietuvių susirinkimuose, parengimuose bei pramogose, jis atvykdavo į pasitarimus. P. Grauzinienė eilę metų dirbo mokytoja lituanistinė mokykloje ir Bendruomenės socialiniame skyriuje. Sūnus Vladas pirmininkavo moksleivių ateitininkų kuopai, Jiems buvo linkėta ir naujajai vietoje eiti šiuo lietuvišku keliu.

• **Bendruomenės apylinkės valdyba** renka seną popierių ir laikraščių. Pristatyti reikia 1353 E. 82 gatvėj; kas negali — tepraneša valdybos nariui F. Eidimtui tel. SW 14908, atvyks atsiimti.

• Iš Lietuvos gautomis žiniomis, jau yra mirę abu Čiurlionio ansamblio vadovai muz. Alf. Mikulskio tėvai, Mirė — viškiej Panevėžio aps.

• **Clevelando lietuvių radijo klubas**, rugsėjo 8 d. paminėjęs 7 metų veiklos sukaktį, išdūti papildyti skelbia narių mokesčio ir aukų rinkimo mėnesį (nuo spalio vidurio iki lapkričio vidurio).

• **Kun. dr. K. Širvaitis**, buv. šv. Jurgio parapijos vikaras, vėliau iškeltas į Akroną, spalio 7—9 dd. sakė lietuviškus ir angliškų pamokslus šv. Jurgio parapijoje per 40 val. atlaidus. Atlaidų pamaldos buvo lankomos labai gausiai.

• **"Draugo" romano konkurso** juri komisija šiemet sudaryta Clevelande. Į ją yra pakviesti: P. Balčiūnas (jis išrinktas pirm.), Ald. Augustinavičienė, Vikt. Mariūnas, kun. Alfa Sušinskas (jis važinėja į posėdžius iš Pittsburgho) ir M. Venclauskas. Jų uždavinys atrinkti geriausią veikalą iš visų atsiųstųjų. Clevelando lietuvių galės didžiūotis, jei iš jų tarpo sudaryta komisija premijuos didelės vertės lietuvišką romaną.

• **Balys Auginas**, mūsų lietuviškos šeimos narys, išleido naują savo eilėraščių rinkinį, pavadintą "Papročio vėduoklė". Poezijos mėgėjai jį gali įsigyti spaudos kioske arba "Dirvoj".

• **Pirmajai komunijai** lietuviškai rengia šv. Jurgio parapijos mokyklos seserys mokytojos. Šia galimybe kviečiami pasinaudoti visi lietuvių vaikai.

• Susižeidusi mūsų sportininkė **Elv. Šikšniūtė** gydosi namie. Aukas jos gydymosi išlaidoms apmokėti sekmadieniais po pamaldų priima J. Puškorius. Paramos ji reikalinga.

• **Ald. ir Vikt. Palūnai** susilaukė dukrelės Rasos — Marijos. SIP

PHILADELPHIJOS ŽINIOS

Leono Kaulinio pasitraukimas iš L. Meno Ansamblio choro vadovo pareigų philadelphiečiams buvo staigmena, su kuria nelengva susigyventi. L. Kaulinis šiam chorui vadovavo šešetą metų. Pradėjęs nuo vyrų ir moterų okteto, vėliau juos sujungęs į chorą, laikui bėgant išugdė jį į rimtą ir pajėgų dainos mylėtojų vietą, be kurio neapsieidavo nei savos šventės bei minėjimai, nei lietuvių pasirodymai kitų tautų tarpe. Praėjusieji metai, kai choras per trumpą laiką turėjo pasirošti Dainų šventei Chicagoje, choristams ir ypač choro vadovui buvo patys sunkiausi. Atrodė betgi, kad šie metai, turint paruoštą taip didelį dainų repertuarą, bus žymiai lengvesni. Deja, L. Kauliniui pasitraukus, susidarė padėtis, sukėlusios susirūpinimą choro ateitimi. Tiek choro dalyviai, tiek ansamblio valdyba yra tvirtai pasiryžę chorą išlaikyti. Jei pavys greitai surasti naują, choro vadovą, rūpesčiai sumažės.

Natūralu, kad dažnas klausytojas kokia L. Kaulinio pasitraukimo priežastis. Ansamblio valdybos posėdyje, spalio 7 d., L. Kaulinis pažymėjo, kad jo pasitraukimą nulėmė nepalankios ir dažnai sunkios choro darbo sąlygos ir asmeniniai reikalai. Po sunkaus darbo

metalo fabrike, kelis kartus per savaitę vesti choro repeticijas, nebuvo lengva. Darba sunkino ir ta aplinkybė, kad šv. Kazimiero parapijos patalpos, kuriomis prel. Ignas Valančiūnas leido chorui naudotis, repeticijoms numatytu laiku kartais buvo naudojamos kitokiai parapijiečių veiklai. L. Kaulinis yra vienintelis duondirbys šeimoje ir rūpinimasis šeimos ateitimi, reikia manyti, daugiausiai nulėmė jo pasitraukimą.

L. Studentų Sąjungos Philadelphia skyrius išsirinko naują valdybą. Ją sudaro Darvyda Aleknaitė, Audronė Galgalaitė, Bronius Majauskas, Juozas Sabrinskas ir Rita Zukauskaitė. Valdybos kandidatai — Algis Danta, Liutaveras Jurskis ir Liūtas Mockūnas. Revizijos komisijon išrinkta Kęstutis Pliuskonis, Algimantas Gečauskas ir Rimas Kalvaitis.

Kristaus Karaliaus šventei specialią programą rengia jaunimo organizacijos — ateitininkai ir skautai.

Kertinio akmens pašventinimo iškilmės Juozapo Marijos viloje, čia statomos aukštesnės mokyklos, įvyks spalio 21 d., 3 val. p.p. Ta proga vilos šeimininkės seserys kazimierietės laukia daug svečių.

Gedulingos pamaldos už a.a. Adolfą Pliuskonį įvyks šv. Jurgio parapijos bažnyčioje, spalio 13 d., 8 val. ryto. K.C.

Elizabeth, N. J.

Prel. I. Starkus miręs Bayonėje, N. J., buvo prisimintas ir Elizabeth, lietuvių parapijoje, kurioje buvo gyvenęs ketelį metų. Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje kun. M. Kemėžis asistuojamas kunigų, atlikė už a.a. kun. Ig. Starkų gedulingas mišias. Pamaldose dalyvavo mokiniai ir nemažai papiečių, kurie su malonumu prisimena a. a. prelata.

Kun. M. Kemėžis buvo susirgęs ir atsigules ligoninėje. Greit ir laimingai pasveikęs grįžo kaip tik prieš šv. Mykolą švesti savo vardadienio. Šv. Mykolo dienoje, asistuojamas kun. J. Borevičiaus, S. J. ir kun. V. Karaliaučiaus, kleb. kun. M. Kemėžis atlikė iškilmingas mišias, per kurias giedojo mokinii choras. Gražiai skambėjo giesmė į šv. Mykolą, parašyta komp. J. Zilevičiaus. Buvo daug sveikinimų iš papiečių, mokinių, giminių draugijų ir artimųjų.

Balfo 24 skyrius rūbų vaju pradėjo spalio 15 ir tęsis visą mėnesį. Piniginis vaju bus daromas drauge su didžiojo New Yorko vaju.

K. Bartys, veiklus visuomenininkas, parūpino dešimčiai lietuvių Vokietijoje kvietimus atvykti į Ameriką. Gražus pavvydys.

S. Dzikių išleistuvės, kurias surengė L. Bendruomenės valdyba, įvyko spalio 7. St. Dzikas, būdamas L. Bendruomenės pirmininku, yra daug nuveikęs šioje lietuvių kolonijoje. Jis čia buvo surengęs labai vykusią parodą. P. Dzikienė mokytojavo šeštadieninėje mokykloje dėstydamas lituanistiką. Sūnus buvo uolus skautas ir geras muzikas. Dzikai persikėlė gyventi į Brooklyną, N. Y. El. B.

PO VASAROS DETROITIEČIAI GRĮZTA Į SALES

Po gana vėsios vasaros, kurią automobilio miesto lietuvių praleido paežerėse, taip gi dažnai aplankydami ALRK Federacijos stovyklavietę, stebėdami ten vykstančius darbus, grožėdamiesi nuostabia gamta ir viltingai žvelgdami ateitin, kada stovykla, it vaidilutė, saugos mūsų jaunimo širdyse Dievo ir tėvynės meilės ugnį, taipgi, po viso to tenka vėl grįžti į sales.

Sakytum, didžiausiąjį Dievo įsakymą, "Mylėk savo artimą" prisimindami, pirmąjį rudens duoklę detroitiečiai atidavė Balfui, kurs spalio 14 d. 7 v.v. ispanų salėje rengė vakarą. P. Mikšienės vaidintojų grupė vaidino "Pirmąjį skambutį". Spalio 20, šeštadienį, 7 v.v. Detroito sportininkai ispanų salen kviečia. Čia šiesime Toronto Lieuvių Vyrų kvarteta, vedamą V. Verikaičio. Idomu bus ir išgirsti juos, ir palyginti su buvusiu Detroito kvartetu.

Garbė Karalių Karaliui Spalio 29 — Kristaus Karaliaus šventė, ALRK F-jos 4 skyrius kviečia visus katalikus atitinkamai pagerbti Kristų Karalių. Šv. Antano bažnyčioje per sumą kviečiamos organizacijos dalyvauti su vėliavomis, eiti išpažinties, priimti komuniją. Po sumos (o gal ir vėliau) ispanų salėje bus iškilminga Kristaus Karaliaus akademija. Kalbės Tėvas Tomas Žiuraitis, domininkonas. Giesmių ir eilėraščių montажą išpildys Detroito ateitininkai.

Opera lietuviškai Seniai begirdėtas Detroito Chicago's Pirmyn choras, vedamas Steponavičiaus, lapkričio mėn. 4 d., sekmadienį, atvyksta Detroitan ir Western High-school auditorijoje stato J. Strauso operą "Čigonų baronas". Pradžia 3 v. p.p. Rengėjai Detroito Lietuvių Organizacijų centras. Pelnas — nepriklausomybės šventės minėjimui. Ir opera pasigrožėsime ir savo tautos didžiosios šventės išdą papildysim.

Jaunųjų vakarą rengia Liet. Bendruomenės Detroito Apy-

PAIEŠKOJIMAI

Vita Plechavičiūtė (ir jos motina), gyvenanti šiaurės Sibire, ieško savo tėvo Mamerto Plechavičiaus, taip pat tėtų: Pranės Balandienės ir J. Legeckienės. Jie patys, arba žinantieji, prašomi rašyti šiuo adresu: Mis T. M. Grybas, 19 Kearny Ave., Kearny, N. Y.

Ieško savo tetos Viktorijos Pashko, karo metu gyvenusios New Yorke, East 35th St. Atsiliepti: Rev. Valdomiro Shatas, O. F. M. Cx. P. 10. Palmas — Parana — Brazil, S. A.

Bronius Kaminskas, gimęs 1885 m., išvykęs iš Jonavos 1944 m., prašomas rašyti į Darbininką, 680 Bushwick Av., Brooklyn 21, N. Y. Yra jam žinių iš Lietuvos.

• **Ona Orentienė**, dukte Jonos gyvenanti Rusijoje — Irkutskaja obl. i rajon, Chomutovskaja M. T. S. — ieško ir prašo atsiliepti A. Suodaitį, s. Antano, ir Juzę Suodaitienę, dukterį Jono abu kilusius iš Sakų apskr. Lukšų valsč. Ūselių kaimo!

lankės Valdyba lapkričio 11 d. Bus dailaus skaitymo, deklamavimo ir iškaltos konkursas, kuriam registruotis gali jaunuoliai nuo 8 iki 18 metų. Registruotis Neringoje.

Taigi, kiekvieną savaitgalį Detroito salėse lietuvių gerėsis kokių nors rengimu.

Valdžios keičiasi Pirmieji savo valdybą naujai išsirinko Detroito moksleivių ateitininkai. Jų pirmininkas — Juozas Mikaila, sekret. — Marija Skirgudaitė, izdinninkas — Algis Bublys.

Ir šv. Antano parapijos choras jau susiorganizavo. Spalio 7 išsirinko choro pirmininką Leopoldą Heiningą ir balsų seniūnas: V. Vaitienė, P. Heiningienė, L. Petronij ir M. Sodonij.

ALRK Federacijos kongresan į Bostoną buvo išvykę kun. B. Dagilis, J. Degutis, V. Stapulionis ir P. Zaranas.

P. Natas

BACKACHE?

It is often the symptom of a serious disease. Chiropractic is effective in correcting most types of backaches — regardless of cause. Consult your local chiropractor and write today for further free information regarding backaches and other painful ailments.

Spears Chiropractic Hospital
Dept. A—095 Denver 20, Colorado

GEORGE L. DECKER, JR.
INSURANCE
135 SOUTH LA SALLE ST.
CHICAGO 3, ILLINOIS
FRanklin 2-7200

Chicago, Ill.

**TO PLACE
HELP WANTED ADS.
ASK FOR AD. TAKER
TELEPHONE:
DEARBORN 2-0819**

HELP W. MALE

"Excellent Opportunity!"
Immediate Opening —
MACHINIST
Understanding of English and ability to read Blue Prints, Small Shop.
40 Hour Week.
Liberal Company Benefits.
Good Working Conditions.
Steady year round work.

**WILLIAM H. WELSH
CO., INC.**
2211 So. Indiana
CA 5-5454

HELP W. FEMALE

**REIKALINGOS PATYRUSIOS
SIUVIMO MASINŲ
OPERATORĖS**
Geras pradinis mokestis ir prėdas už akordinį darbą
5 dienų savaitė
darbas nuo 8 iki 4:30 popiet
Near North Side
SCHOLL MFG CO.
213 W. Schiller

**Why Travel?
When You Can Work
Near Home!
Openings Available for
BILLER-TYPIST &
CLERK-TYPIST**
In modern, new branch office
Congenial Associates
Permanent position with
excellent employe advantages
Exp. preferred
Beginners considered
CALL

**LUSTER CORP.
OF AMERICA**
LAfayette 3-0733
For information

Free Gifts to Savers

OCT. 1st THROUGH OCT. 30

OCT. 1st THROUGH OCT. 30th

BEAUTIFUL ATOMIZER SET
Generous sized vital imported perfume and stunning beaded-glass atomizer in attractive gift box. Yours free for opening a new account of \$500 or more — or adding that amount to your present account.

SCHOOL-PENCIL KIT
The ideal practical gift for the children. Smart-looking pencil box filled with pencils, erasers, and all the necessities of the classroom. Our free gift — just open an account of \$10 or more — or add that amount to your present savings account.

Limited quantity beautiful wristwatch gift set for each new \$5000 or more savings account.

**CELEBRATING OUR
34th ANNIVERSARY**
OCT. 1st THROUGH OCT. 30th

Free Coffee and Birthday Cake

We invite all our friends and neighbors to drop in and say "Hello! You'll share our great sense of pride and accomplishment in providing 34 years of service to our community.

**HALLOWEEN GIFTS FOR CHILDREN
YOU'RE INVITED . . .**

**INCORPORATED AND MANAGED BY CATHOLICS
—ACROSS THE STREET FROM ST. ANTHONY CHURCH—
ST. ANTHONY SAVINGS**

AND LOAN ASSOCIATION

1447 SOUTH 49th COURT ● CICERO 60, ILL.
TEL. Townhall 3-8131 CLOSED WEDNESDAYS

SPORTAS

LSK:Swiss F. C.
3:3 (1:0)

Ir ši kartą Swiss FC tradicijos nesulaužė mūsiškiams nepralaimėdama, o apie 150 lietuviškų žiūrovų iš New Farmers Oval ėjo namo susierzinę. Na, ir kur čia nepyksti, kuomet mūsų pirmoji tikra laimėjimą prieš gana silpnokus šveicarų išleido iš rankų. Nėgana to, nuotaiką sugadino ir teisėjas. Pradžioje priešininkui gana vykusiai stabdant mūsų antpuolius nuosaldė taktika, išsimaigines teisėjas pradėjo švilpauti jau gana per dažnai ir neberekalingai, nušvilpdamas labai jau abejotinas padėtis. Pirmame kėlinyje, padedant vėjui, LSK kiek spaudė ir Robertso šūviu vedė 1:0. Tik prasidėjus antram kėliniui, 50 minutėje, geras šūvis atsiranda mūsų tinkle ir jau 1:1. Bet viskas atrodo tvarkoje: 58 ir 62 minutėje Remėza pakelia pasekmę iki 3:1 mūsų naudai ir atrodo laimėjimas aiškus. Geltonai žaliųjų veda žaidimą ir Robertas du kartu pavojingai graso priešininko vartams. Deja, per anksti džiaugtis. Arenso klaidą išnaudoję, šveicarai švelnina iki 3:2, o dvi minutes prieš pabaigą pavyksta jiems net ir išlyginti, kuomet saulės apakintas Saveikis įleidžia aukštą kamuolį.

Mūsiškiai ši kartą nepasiekė įprastos žaidimo klasės. Jie žaidė tokio sąstato: Saveikis; Vaitkevičius, Mileris; Wells, Arens, Jokubaitis; Looney, Remėza, Roberts, Bileckis, Gražys. Ypač pirmame kėlinyje žaidžiant pavėjui, labai jau

(Nukelta į 8 psl.)

VOCATIONS

THE ELM ARCH INN
Cape Cod—open all year

Traditional New England Inn. Centrally located, yet secluded. Rooms with tile bath. Excellent Meals. American Plan. Convenient to beach. Reasonable rates. Booklet.

ANN B. RICHARDSON
Elm Arch Way
Falmouth 2, Mass.

VAISTAI

RIMIFON, Penicilin, Streptomycin ir kiti, siunčiami į Lietuvą ir kitus Europos kraštus. Muitai apmokami čia. Pristatymas garantuotas.

Europinių receptų paruošimo specialistas. Rašykite, aplankykite ar skambinkite telefonu.

B. Feldman Pharmacy

111 Ave. A & 7th St., New York City, N. Y.
Telefonas OR 7-5980

TALARSKI
FUNERAL HOME

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

380 Maple Avenue, Hartford, Conn.
Maloniai patarnauja lietuviams naujai įruošose patalpose, prieinama kaina.
Tel. CHapel 6-1377

GERA PROGA ĮSIGYTI LINKSMUS
DON KAMILIAUS IR PEPONES NUOTYKIUS

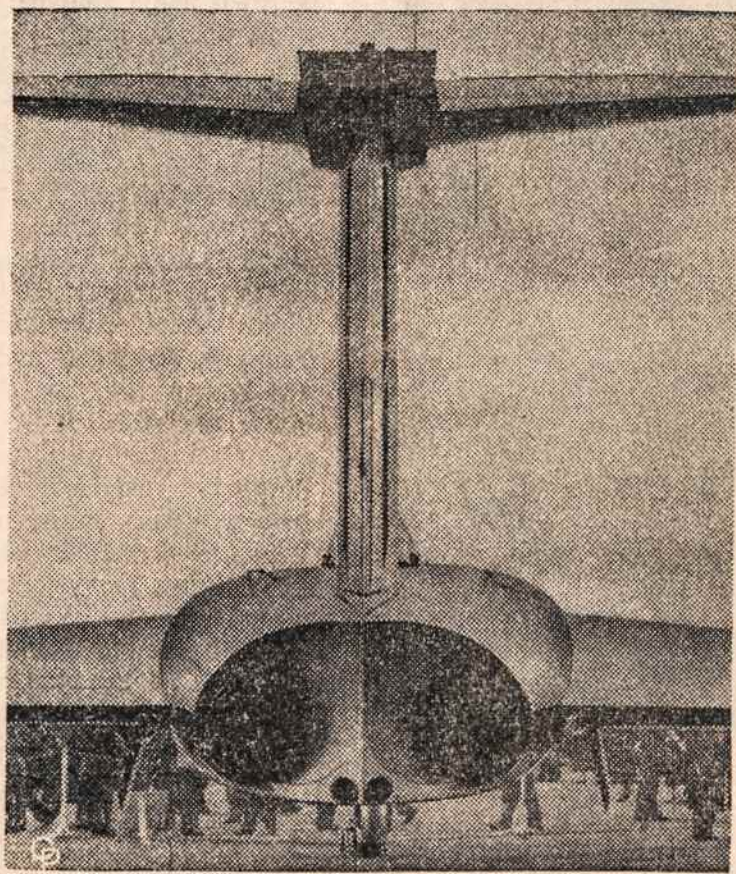
Jau išėjo ir "Don Kamiliaus mažasis pasaulis" II dalis, kaina \$3.00

Didelis palengvinimas įsigyti abi šios knygos dalis: dabar užsisakydami abi dalis gaunate už \$5.00

Užsakymus siųskite:
DARBININKAS, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Siunčiu \$3.00, prašau prisiųsti "Don Kamiliaus II dalį"
Siunčiu \$5.00, prašau prisiųsti "Don Kamiliaus" abi dalis

Mano adresas: .....

GLOSTER JEWELIN — naujas ir pagėdžiausias angų spraus. minis naikintuvas. Jis gali pakilti į 50,000 pėdų aukštį ir kristi 600 mylių į valandą.

Jeji nori ką paskelbti
DARBININKE,
skambink telefonu:
GLenmore 5-7068

DISPLAY
TAMBUR
PARCEL SERVICE
TO
USSSR & POLAND

Atidarėme naują šaką ir siunčiame siuntinius į Sovietų Rusiją, Lietuvą ir kitas satelitines valstybes. Muitai iš anksto sumokami: gavėjas nieko nemoka. Siunčiame naujus ir vartotus drabužius, medžiagas, vaisius, mašinas, maistą.

Atidaryta trečiadieniais ir šeštadieniais visą dieną, ketvirtadieniais ir penktadieniais — po 6 val. vak.

TAMBUR
PARCEL SERVICE

37 AUSTIN ST.
(prie Park Ave.)
arti Seaside Park.
BRIDGEPORT, CONN.
Edison 3-0958

REAL ESTATE

Bergen Co. Fort Lee
CROSS OVER THE BRIDGE
Your dream home is waiting — 7 rooms, 2 baths, all large rooms, 7 years old. See it today. Terrific at \$27,000.

SHEILA DUGGAN
172 Main St., Fort Lee, N. J.
Windsor 7-1410 Fort Lee 8, 4074

Bellerose \$16,990
OPP. ST. GREGORY SCHOOL

Immediate occupancy in time for new school Term
Bell Manor Homes opposite St. Gregory parish and parochial school. Introducing new 6 room brick deluxe homes. 1½ baths, Hollywood kitchen birch cabinets, oil hot water heat, baseboard radiation, sewers, garage, full basements, landscaped plot, Model 88 Ave. & Cross Island Parkway. Directions: Drive out Cross Island Pkwy. to Jamaica Ave. exit, bear left to service road, then left 6 blocks to model home.

P. & K. HOMES CORP.
HOLLIS 4-2189 • HOLLIS 8-1060

DECATUR
Efficiency Apts.
9211 Monmouth Ave.
Margate, Atlantic City, N. J.

Beautifully furn. 2 rms. kitchenette and bath. All utilities, linens. Day, Week, Month or Season. 200 feet away boating center, dining, dancing, sports. 10 minutes to heart of Atlantic City. ½ hr. away from Atlantic City Track. For all-around vacation. Also available for winter months at low prices. Television facilities included.
Tel.: Atlantic City 2,9858

DEVOTIONAL ROSARY SET
Complete in carrying case
Gold Plate Statuette of Our Lady of Fatima - Infant of Prague - Rosary.
Colored beads for girls - black for boys. (Specify)
25¢ postpaid - U. S. only
The CASEY CO.

Dept. 5, Providence 5, R. I.

LADY TERESA, HOMES, Inc.
A Home you can be proud of at the price you can afford

6 rooms, 3 bedroom Rancher on over 1/3 to 1/2 acre heavily wooded estates. Step-Saver Kitchen with built in eye level ramp and oven. Full basement 8 ft. Picture or bay window, tile bath, G. E. air wall system with humidifier, select red oak floors. Near Catholic church (St. Joseph's, Spring Valley) and School, shopping centers, transportation.
Only 30 min. to Manhattan. — \$15,800 — \$16,990. 25 Yr. mortgage.

LADY TERESA HOMES
E. Eckerson Rd. Spring Valley, NY
Spring Valley 6-2829

Directions: Rt. 9-W or Thruway to Rt. 59 West on Rt. 59 to Spring Valley, right on Rt. 45 1½ miles to Eckerson Road, right one half a mile to Model.

SANATORIUM IN CONN.

Furnished and equipped. Also suitable use as Retreat House, School, Senior Citizen Apts. 14 buildings, 22 beautiful acres, Gymnasium, recreation, sun rooms. Brochure to principals. Neville Realty, 75 Deerfield Road, Windsor, Conn.

SKAITYK VARPEL! [domus, naudingas, iliustruotas, mėnesinis religinis žurnalas. Metams tik \$2.00. Rašyk: Kennebunk Port, Maine
Francis Fathers

RESORTS

WHITE STALLION RANCH

Haven for ranchers, hunters, skiers, open the year round. 5 miles to catholic church. Write for booklet. Hillsdale 2, N. Y.

DISPLAY

FOSTER HOMES
needed for Catholic children under 2 yrs. of age. Board & clothing rates paid. Medical care provided.
TR 9-2200.
Home Finding Dept.
Monday through Friday
9—5 p. m.

ST. MARTEN'S ON THE CARIBBEAN ISLAND

Now opening the lovely Caribbean Island of St. Marten's to American vacationers, home owners and investors. For full information phone or see Erik Lawaetz, Hotel Roosevelt, NYC, MU 6-8689

BEAVER LODGE

Only 53 miles from N. Y. Beautifully located on Beaver Dam Lake. Private Beach, fishing, boating. Finest accommodations, delicious American food, hunting parties welcome, bar open until New Year. Catholic church nearby.
\$35-\$40 weekly. \$8.00 per day weekends.
SALISBURY MILLS, N. Y. Washingtonville, N. Y. 7435

Gripsholm Restaurant INC.

324 East 57th Street
NEW YORK 22, N. Y.
Finest Swedish Smorgasbord Luncheon - Cocktails - Dinner
Air Cooled PL 9-6260

Order Your Christmas Cards
N O W!
TRAPPISTINE ORIGINALS
12 for \$1.00
Plus Postage
Mt. St. Mary's Abbey
Art. Dept.
Wrentham, Mass.

EVERY TUESDAY NIGHT 7:30 P. M.
(IN ENGLISH)
PERPETUAL NOVENA TO ST. ANTHONY
Conducted by the
Franciscan Fathers of St. Emery's Church
838 KINGS HIGHWAY, FAIRFIELD, CONN.
TAKE GREY LINE BUS TO CHURCH DOOR

UNIVERSAL PACKAGES, INC.

189 Second Ave. (near 12th St.), New York, N. Y. Tel. AL 4-1193
Firma, kuri nenori praturėti iš neturtingų žmonių.
Siunčiame siuntinius į Lietuvą ir visa Sovietų Sąjungą. Garantuojame maisto produktų, kelių daiktų ir vaistų skubų ir korektingą persiuntimą.
Žemos kainos. Muitai apmokami čia. Jei jūs gyvenate toli, galite siuntinius adresuoti mums, mes persiūsimė. Savo krautuviėje turime įvairių daiktų pasirinkimui. Jūsų siuntiniai apdrausti be eilės apdraudus, dar nuo vagystės ir gaisro.
Atidara nuo 8v. ryto iki 6 v. vakarų. Sešadieniais susitarus. (Siuntiniai siunčiami kas savaitę su Parcel to Russia, Inc. leidimu).

FOODPARCELS FOR LITHUANIA, LATVIA, RUSSIA DELIVERY GUARANTEED BEFORE CHRISTMAS

Parcel "Mixed" 5 lbs. lard in cans 5 lbs. sugar 5 lbs. rice 3 lbs. coffee ONLY \$31.50 \$32.50 \$21.50 \$19.00 —\$19.50	Parcel "Christmas Special" 5 lbs. lard in cans 5 lbs flour (Finest Quality) 5 lbs. sugar 1 lb. chocolate 1 lb. sweets 1 lb. raisins 12 Christmas tree candles ONLY \$30.00 Parcel A — 20 lbs sugar Parcel B — 20 lbs flour Parcel C — 20 lbs rice Parcel D — 18 lbs lard
--	--

All those prices are final. Soviet duty included. Nothing more to pay.
We guarantee delivery before Christmas if the parcel ordered on or before 18 of October. Those parcels are sent directly from our warehouses in Sweden.
So — do not wait — order NOW Phone — Write or Call in person at TAZAB OF LONDON.
10 East — 39 Street, New York 16, N. Y. — Tel.: MU 4-3281
Open everyday including Sat. till 5 PM.
Ask for Catalogue o Medicine and Supplies

TO PLACE, YOUR AD CANCEL OR CHANGE CALL LO 3-7291

H. W. MALE

WINDOW CLEANERS
Experienced for private homes
Steady. Good pay.
1020 Lexington Ave., N. Y. C.

HELP WANTED FEMALE

GIRLS
All around help in nursing home. \$120 month to start. Plus room and board.
Spring Valley 6-1582
Box 359,
SPRING VALLEY, N. Y.

REIKALINGOS VALYTOJOS
valyti raštines didžiuliam pstate, Turi kalbėti angliškai. Amžius iki 45 metų. Darbas nuo 6 val. vakare iki 12 val. nakties. Kreiptis 9 val. ryto visoms savaitės dienoms. Ne-telefonuoti.
National Cleaning Contractors
9 West 29th St. N. Y. C.

NURSES
R. N. & P. N. Male-Female. private duty. All shifts, homes, hospital, staff; 40 hours; live in or out, (Registry) Miss Doherty, BU 2-9274.

H. W. MEN & WOMEN

REIKALINGI
● Pardavėjai
● Vyrų ir moterų prie sandėlių
● Lengvų gėrimų pardavėjai
● Virtuvės darbininkai
● Skaičiuotojai
Ištisai dienai ar daliai
Kreiptis 9 AM iki 5 PM.
Nuo pirmadienio iki šeštadienio.
S. S. KRESGE
(Lake Success Shopping Area)
1460 Union Tpk.
New Hyde Park, L. I.
44 autobusai iki linijos galo.

RETA NAUJIENA,
Kad įvairių pažiūrų rašytojai pasirodžiusią knygą vispusiškai skaitytojai rekomenduotų, tai —
TOMO ŽIŪRAICIO, O. P.,
ŽODIS IR GYVENIMAS
Religinei-tautinei rimčiai
"Tomo Žiūraicio knyga skaitai kaip kokį romaną. Mums krenta į akis autoriaus rašymo meistriskumas bei kūrybinis sintetiškumas: dailniaus, išminčiaus ir karzygio" (Prof. Dr. A. Ramūnas).
"Autorius prasikasa pro šimtmėčių dulkes ir senąsias tiesas sugyvenimina" (Sal. Narkeilūnaitė).
"T. Žiūraicio knyga yra nauja teologija, naujas žodis moderniam žmogui" (Kun. Dr. A. Baltinis).
"Vikriai parašyta knyga (A. Rimųdis).
"Naudinga knyga!" (Kan. M. Vaitkus).
"Daugiau panašios vertės knygų" (D. Penikas).
Knygai įvadą parašė Prof. Dr. A. Maceina.
Viršelis dail. V. K. Jonyno.
Knyga gaunama "Darbininke" ir pas platintojus. Kaina \$2.75.

Draudimo reikalais, taksų (Income Tax) paruošimui, notorinių dokumentų tvirtinimui

kreiptis pas
Juozas Andriušis
GENERAL INSURANCE BROKER
CONSULTANT - NOTARY PUBLIC
Užpildomi federaliniai bei valstybiniai taksai, tvirtinami įvairūs dokumentai.
Įvairiose draudimo įstaigose apdraudžiama automobiliai, namai, baldai, bžniai ir asmeninis turas nuo ugnies ar įvairių rūšių atsakomybės bei pavogimo. Save galite apsidrausti nuo nelaimingų atsitikimų bei ligos, kartu apmokant ir ilgoninės išlaidas.
Gyvybės apdraudimas — TRAVELERS INS. CO., Hartford, Connecticut
Greitas ir sąžiningas patarnavimas.
Kreptis: šokiadieniais 9 val. ryto iki 8 val. vak., šeštadieniais 9 val. ryto iki 6 val. vak.
Juozas Andriušis
238 Leonard Street Brooklyn 11, N. Y.
Evergreen 7-8247.

Paulius Gaubys
FOTOGRAFIJA
Portretas, vestuvės, vaikai, įvairūs subuvimai, kopijos ir t. t. Naturaliose spalvose trijų dimensijų (stereo) nuotraukos, taip gi alejiniai portretai
P. Gaubys foto srity dirbąs nuo 1926 m. (Lietuvoje, Berlyne ir Amerikoje) darbą Jums padarys tikrai greit, gerai ir pigiau nei kas kitas.
85—27 88th St. Woodhaven 21, N. Y.
(BMT Jamaikos linija, Forest Parkway stotis.)
Tel.: VI 6-2164
po 6 val. vakaro. nedarbo dienom visą dieną.

Tel. Aplegate 7-0349
TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS
BANGA
340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.
Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).
Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.
Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto
BCA Instituto, New Yorka.
Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

Evergreen 8-9794
M. and Z. Collision Works
JULIUS MALDUTIS
savininkas
Sulaikstyti automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas naujomis, dažymas ir poliravimas.
937 GRAND STREET
BROOKLYN 11, N. Y.

WINTER GARDEN TAVERN Inc.
KABARETAS
VYT. BELECKAS savininkas
Baras, Salė vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.
1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties) Ridgewood

NEW YORKO NAUJIENOS

Angely Karalienės parapijos

metinis koncertas įvyko spalio 7 d. šv. Stanislovo salėje, Greenpointe, sutraukęs pilną salę publikos, daugiausia senų parapijiečių. Programoje dalyvavo parapijos choras, vadovaujamas M. Liuberskio, skautų vyčių oktetas. Pasirodė mišrus choras, vyrų bei moterų chorai, mišrus oktetas, keletas padainavo duetų, solo dainavo Leonardas Ralys ir Ad. Kizienė. Akomponavo Aleksas Mrozinskas. Programai vadovavo Vitalis Zukauskas, pasakodamas anekdotus, paskaitydamas du ilgesnius feljetonus, aktuali iš mūsų buities satyrinių eilėraščių ir padainuodamas humoristinių dainų. Gražiausiai pasirodė vyrų choras.

Po koncerto vyko šokiai ir veikė bufetas.

Ateitininkų Federacijos

Vyr. Valdybos posėdis įvyko spalio 9. Apsvarstyti jaunųjų, uniformų, kraštų valdybų Federacijos Tarybos rinkimų ir kiti reikalai.

Dr. V. Viliamas

spalio 9 išplaukė į Europą ir lapkričio 8-9 d.d. dalyvaus krikščionių demokratų konferencijoje Paryžiuje. Be to, dar aplankys Vokietiją, Austriją ir Italiją. Į New Yorką grįš tik lapkričio pabaigoje. Dr. Vladas Viliamas yra Vidurio Europos krikščionių demokratų unijos generalinio sekretoriaus padėjėjas.

Alfo Sušinsko "Jaunystės Maršas"

leidėjas prel. P. Juras platinėti pavadė Ateities administracijai. Pati knyga — pedagoginė, skirta lietuviui moksleiviui augančiam ir bręstančiam svetimame krašte. Iš vienos pusės knyga primena moksleivių gyvenimą Lietuvoje, o iš kitos — ji kelia dabarties jaunimo klausimus, parengia jaunųjų gyvenimui, skatina mokytis, auklėtis, nepasikeisti nelietuviškoje aplinkoje, ugdo lietuvišką veiklumą, tobulą žmogų ir šventą krikščionį. Visus suinteresuotus pavienius knygos mylėtojus ir ypač jaunimą bei visus knygų platintojus tuo reikalauja prašom kreiptis į Ateities administraciją, 916 Willoghby Ave., Brooklyn 21, NY. Kaina 2 dol.

Elena Sirgėdienė

gyvenanti Brooklyne, gavo iš Lietuvos siuntinį su jos paviktais tautiniais drabužiais.

Wendell Berman Chairman

gembleriai negemblersia

ir nei jūs, kada ateinate į

INSURANCE ir REAL ESTATE

Mes pranešame mūsų naują Real Estate Division, 559 East Broadway, dabar Suffolk apskrities leista po vienu stogu:

Real Estate Specialists

Who know S. Boston,

Dorchester and Roxbury

Lenkų ir lietuvių kalba. Jūs nieko nerizikuojate, kada jūs pavadate Wendell Berman sekmingą namų pardavimą ir nebrangiai apsidraudiate.

Wendell Berman Agency

559 E. Broadway Call ANDrew 8-5078

"KULTŪROS KONGRESUI SKIRTAS "AIDŲ" NUMERIS

"Aidų" rugsėjo-spalio mėnesių numeris, skirtas kultūros kongresui, jau baigiamas spausdinti. Skaitytojams ir specialiai jį užsisakiusiems bus išsiuntinėtas antroje šio mėnesio pusėje.

Šis kongresinis žurnalo numeris yra surinktas smulkesniais rašmenimis ir turi 92 psl. Jame yra sutelkta kultūros kongreso medžiaga su rezoliucijomis ir vyksmo aprašymu. Numeryje įdėta 50 nuotraukų, vaizduojančių tą svarbų mūsų kultūrinio gyvenimo įvyki, ir dainų šventę. Jis spausdinamas didesniu tiražu, kad visi galėtų įsigyti ir susipažinti su kultūros kongreso darbais bei nutarimais. Norintieji turėti šį numerį prašomi pranešti administracijai ir prisųsti 1 dol. šiuo adresu: AL-DAI, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Siuntinėliai Sibiro lietuviams

New Yorko 100-jo Balfo skyriaus visuotinis susirinkimas įvyko spalio 8, Balfo centro patalpose, 105 Grand St., Brooklyn. Pirm. kun. dr. S. Valiušaitis, pasikvietęs sekretoriumi A. Sodaitį, pravedė susirinkimą.

Plačiai ir išsamiai buvo tartasi parengimu vakaro, kuris įvyks lapkričio 11, sekmadienį, šv. Stanislovo salėje, lietuviams jau gerai žinomoje vietoje. J. Valakas referavo apie meninės programos sudarymą. Laikoma užkviestųjų atsakymą, tik gavus teigiamą atsakymą, bus skelbiama spaudoje.

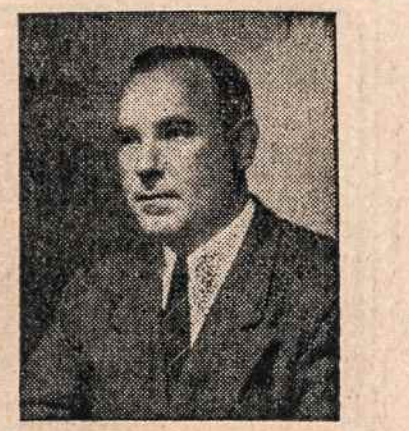
Kaip tik tada bus atvažiuavęs iš Europos Balfo pirm. kan. dr. J. Končius, kuris šio parengimo proga pasakys kalbą.

Į propagandos komisiją buvo pakviesti kun. B. Mikalauskas, A. Sodaitis ir S. Narkeliūnaitė. Nutarta išleisti leidinį, kurio sudarymu rūpinasi S. Lušys, J. Ginkus ir Janulevičienė.

Visas šio vakaro pelnas skiriamas siuntinėliams, kurie bus pasiųsti lietuviams tremtiniams Sibire.

Vakaras tikrai bus šaunus su gražia meline programa, turtingu bufetu ir geru orkestru, kad visi, parėmę Balfą, kuris gelbsti ir šelpia mūsų vargstančius tautiečius, turėtų proga ir pasilinksmiti. Tat jau nuo dabar planuokite dalyvauti rezervuojant lapkričio 11-tos sekmadienį šiam kilniam tikslui.

Šio vakaro rengėjas yra New Yorko 100-tasis Balfo skyrius.

Patrick J. (Sonny) McDonough President

išnuomojamas kambarys

su baldais ir patogumais. Eva Dome, 414 S. 5th St. Brooklyn, N. Y.

PARDUODAMAS

Vasarotojams namas Catskill kalnuose. Pilnai įrengtas 11 kambarių, 3 kabinos. Skubiai parduodamas nepaprastai geromis sąlygomis. Vi 3-5141

ISNUOMOJAMAS

5 kambarių butas. Kambariai dideli, šviesūs, su apšildymu, parankus susisiektis iš visur, gerą vietą; pageidaujama suaugusieji. Bus laisvas nuo lapkričio 1. Galima pamatyti vakarais nuo 5 val. Frank Skwar, 23 Linden St., Brooklyn, N. Y.

Redakcijoje lankėsi

Iš Detroito, Mich., kun. Bronius Dagilis, Pranas Zaranka, Jonas Degutis važiuodami į Bostoną, į ALRK Federacijos sukaktovinį kongresą, buvo sustoje New Yorke ir lankėsi Darbininko redakcijoje, apžiūrėjo spaustuvę ir vienuolyną. Kun. Br. Dagilis taip pat dalyvavo Kunigų Vienybės seime.

New Yorko Amerikos Lietuvių Taryba

kviečia visų New Yorko esančių lietuvių organizacijų visuotinį metinį susirinkimą (konferenciją) 1956 m. lapkričio 10 d. 6 val. vak. Lietuvių Piliiečių Klube (virš salėje), 280 Union Ave., Brooklyn, NY.

Į susirinkimą kiekviena organizacija siunčia bent po 2 atstovus. Visoms toms organizacijoms, kurių adresus Taryba turi, bus pasiųsti atskiri pakvietimai. Visas kitas lojalias lietuvių organizacijas (klubus, draugijas, kuopas, sambūrius, laikraščius, chorus ir kitais pavadinimais esančius junginius) kurie iki šioliai tokiuose susirinkimuose nedalyvavo ir nėra nurodę savo adresą Taryba prašo prisųsti savo atstovus.

Susirinkime (konferencijoje) be New Yorko Amerikos Lietuvių Tarybos metinio pranešimo apie veiklą ir naujos Tarybos valdybos rinkimą Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. V. Sidzikauskas padarys pranešimą (paskaita) pasaulinės politikos ir Lietuvos laisvini- mo klausimais.

Alb. Ošlapas

Sportas

(Atkelta iš 7 psl.)

sunkiai ėjosi. Kamulio valdymo trūkumas, sunkus bėgimas, prasti padavimai aiškiai rodė treniruotųjų stoka. Be abejo, ir toliau tokiu atveju pažangos laukti negalima. Sėminiai saugai, ypač pirmą kelinį, prastais padavimais negalėjo rasti ryšio su puolikais.

Arenas pakaltintinas netiesioginiai dėl gautų pirmųjų dviejų įvarčių. Puolime sena giesmė — kraštinių puolikų pasyumas. Vidurio trejukė pusėtina, nors Robertas ir ypač Bileckį matėme ir geriau žaidžiant. Sunkiausiai apibūdinamas Remėza — tai visiškai pasimetęs aikštėje, ar štai džiuginančiai aktyvus ir pavojingas. Ypač nuddžiugino paskutinis jo pasiektas įvartis — seniausias profesionalas geriau tai atlikti negalėtų.

Neseniai pasirodė rinkoje naujas lietuviškas sūris, Broliams Paukščiams pasyko po ilgų bandymų savo įsteigta moderniška fabrike pagaminti iš gerai paruošto pieno ir grietinės tikrai gerą lietuviško skonio sūrį, visi panašų, kaip mūsų mamytės Lietuvoje gamindavo. Todėl ir buvo pavadintas "Mamytės sūris"; ir dėl nelietuviškos klientūros pridėtas pavadinimas Old Style Farm Cheese, Michigan". Fabriko adresas: Scottville Cheese, Inc., Scottville, Mich.

PARDUODAMAS

314 MARKET ST. NEWARK, N. J. — Mitel 2-2452 (Siuntiniai persiunčiami su Parcelis to Russia, Inc. leidimu).

Ukrainiečių siuntinių persiuntimo įstaiga

Pagalba tėvynėje likusiems saviesiems

ZORYA

36 EAST FIRST STREET, NEW YORK 3, N. Y.

MXXsu įstaiga siunčia visokių rūšių siuntinius, iki 22 svarų svorio, į visus Sovietų Sąjungos kraštus, į Lietuvą, Ukrainą, Latviją, Estiją ir kitas šalis.

Savo sandėlyje turime įvairių prekių, maisto produktų dėžutėse, įvairių aukselių, galanterinių prekių, odų ir kita. Viskas žemomis kainomis. Taip pat įvairūs vaistai ir medikamentai.

Mums atsiųstų siuntinių formalumas sutvarkomas per dvi dienas ir išsiunčiame saskaitas. Iš mūsų įstaigos siuntiniai eina, betarpiškai, tiesiog į laivų paštą. Visi siuntiniai apdrausti. Pristatymas garantuotas. Kreipkitės į mus paštu iš informacijų. Įstaiga atidaryta nuo 9 ryto iki 7 val. vakaro kasdien ir nuo 9 ryto iki 9 val. vakaro šeštadieniais.

LITHUANIAN BAKERY, 131 Inslee Pl., Elizabeth, N. J. Tel.: Elizabeth 4-0970

PARYŽIECIŲ moterų nauja šukuosena.

BOSTONO ŽINIOS

Pagerbė klebona

Spalio 4 d. kun. Pranciškus Virmauskis šventė savo vardinę. Vardinių proga parapiinės mokyklos mokiniai jo pagerbimui parapijos salėje surengė gražią programėlę.

Amerikos pabaltiečių d-jos 15 metų sukaktis

Bostone, Faneuil salėje,

Išvyko į Meksiką

Spalio 15 iš New Yorko į Meksiką išvyko dailininkas Adomas Galdikas ir Tėv. Justinas Vaškys. Kelionėje išbus ilgesnį laiką.

Liet. Atsiminimo radijas,

kuriam vadovauja J. Stukas, savo programa šeštadieniais duoda nauju laiku nuo 1 iki 2 v. p. p. iš stoties WEVD 1330 kil. ir 97,9 mg. (FM).

GERA PROGA ŠEIMININKĖM

Geriausio stainless steel amerikiečių išdirbinių fabriko, didesnį ir mažesnį šaukštų, peilių ir šakučių setą, kurių krautuose visi nėra, minėtam fabriku patvarkius, galite įsigyti su žymiai sumažinta kaina; yra galimybės ir gauti visai veltui. Tikslėnes informacijas gausite pranešę savo adresu fabriko atstovui raštu.

CYC—TOP

253 Scholes St., Brooklyn 6, N. Y.

MAMYTĖS SŪRIS

Neseniai pasirodė rinkoje naujas lietuviškas sūris, Broliams Paukščiams pasyko po ilgų bandymų savo įsteigta moderniška fabrike pagaminti iš gerai paruošto pieno ir grietinės tikrai gerą lietuviško skonio sūrį, visi panašų, kaip mūsų mamytės Lietuvoje gamindavo. Todėl ir buvo pavadintas "Mamytės sūris"; ir dėl nelietuviškos klientūros pridėtas pavadinimas Old Style Farm Cheese, Michigan". Fabriko adresas: Scottville Cheese, Inc., Scottville, Mich.

PARDUODAMAS

314 MARKET ST. NEWARK, N. J. — Mitel 2-2452 (Siuntiniai persiunčiami su Parcelis to Russia, Inc. leidimu).

Ukrainiečių siuntinių persiuntimo įstaiga

Pagalba tėvynėje likusiems saviesiems

ZORYA

36 EAST FIRST STREET, NEW YORK 3, N. Y.

MXXsu įstaiga siunčia visokių rūšių siuntinius, iki 22 svarų svorio, į visus Sovietų Sąjungos kraštus, į Lietuvą, Ukrainą, Latviją, Estiją ir kitas šalis.

Savo sandėlyje turime įvairių prekių, maisto produktų dėžutėse, įvairių aukselių, galanterinių prekių, odų ir kita. Viskas žemomis kainomis. Taip pat įvairūs vaistai ir medikamentai.

Mums atsiųstų siuntinių formalumas sutvarkomas per dvi dienas ir išsiunčiame saskaitas. Iš mūsų įstaigos siuntiniai eina, betarpiškai, tiesiog į laivų paštą. Visi siuntiniai apdrausti. Pristatymas garantuotas. Kreipkitės į mus paštu iš informacijų. Įstaiga atidaryta nuo 9 ryto iki 7 val. vakaro kasdien ir nuo 9 ryto iki 9 val. vakaro šeštadieniais.

LITHUANIAN BAKERY, 131 Inslee Pl., Elizabeth, N. J. Tel.: Elizabeth 4-0970

Bostono vyrų choras

išsirinko naują valdybą: pirm. Jonas Grinkevičius, vicepirm. Lionginas Izbičkas, sekr. Vytautas Jurgėla, išd. Alfonas Matulaitis, inform. Justinas Zaranka, valdybos narys — Rapolas Valadka, specialius choro atstovas Brocktone — Juozas Baškauskas. Revizijos komisija perrinkta ta pati. Repeitacijos vyksta Amerikos Liet. Tautinės Sąjungos namuose, 484 Fourth St., So. Boston, Mass., trečiadieniais 8 v. v. ir sekmadieniais 1 v. p. p. Choro dirigentas, valdyba ir choristai kviečia vyrus, kurie mėgsta lietuvišką dainą ir nori dainuoti vyrų chore. Registruotis repetitacijų metu. Visais choro reikalais kreiptis šiuo adresu: J. Grinkevičius, 468 E. 7th St., So. Boston 27, Mass.

PARDUODAMAS

2 šeimynų — 14 kambarių — namas. Nuo centro ir požeminio traukinio tik 3 bloakai. Gražioji vieta, yra sklypas žemės didumo: 50x125. Į mėnesį duoda virš \$211,50 pelno. Garažas ir 4 kambariai lieka savininkui nemokamai. Kreiptis: Telf. FL 3-3871 nuo 7 val. vak. arba asmeniškai: F. Norris, 41—39 Parsons Blvd., Flushing 5, L. I., N. Y.

Ieškomas

Vladas ir Juozas Kaupai, prieš 40 metų gyvenę Philadelphiaje, Pa. Zinantieji ką nors apie juos praneškite: Mr. J. Aukštikalnis, 474 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. Turime jiems svarbių žinių iš Lietuvos.

IEŠKOMAS

patikimas lietuvis vyras gyven-ti dideliam ir gražiam bute kartu su senesnio amžiaus žmogumi. Reikalinga rekomendacija.

J. Bakšis, 89—21 97 St., Woodhaven, N. Y. Telefonas: Virginia 6-0146.

Stephen Bredes Jr.

ADVOKATAS

37 Sheridan Ave. Brooklyn 8, N. N. Tel. APligate 7-7083

LIETUVIŲ DEMESIUI!

NEWARK'E ATIDARYTAS OFISAS SIUNTINIAMS GABENTI Į SSSR Į UKRAINĄ, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITUS KRASTUS.

Siunčiame maisto produktus, naujus ir dėvėtus drabužius, medžiagas, vaistus ir t. t.

SIUNTINIAI SIUNTIAMI 48 VALANDŲ BĖGJE.

— Siuntėjui įteikiamas pašto pakvitavimas apie išsiuntimą. — Siuntiniai pristatomi gavėjui 7-8 savaitę bėgje. — Siuntiniai, siunčiami oro paštu, pristatomi 7-10 dienu bkggy. Siuntinys gauna asmenišką gavėjo pakvitavimus. VISI SIUNTINIAI SIUNČIAMSI SU JAU APMOKĖTU MUTIU, IR PRISTATYMAS GARANTUOJAMAS. SIŪSKITE SIUNTINIUS GIMINIEČIAMS!

Ofisas atdaras kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val.) vakaro. Seštadieniais nuo 9 val. ryto ir 4 val. po pietų. Reikalaukite katalogo. Rašykite rusiškai arba angliškai. Netoli Pensylvanijos geležkelio stoties Newark.

PACKAGE EXPRESS CO.

314 MARKET ST. NEWARK, N. J. — Mitel 2-2452 (Siuntiniai persiunčiami su Parcelis to Russia, Inc. leidimu).

Ukrainiečių siuntinių persiuntimo įstaiga

Pagalba tėvynėje likusiems saviesiems

ZORYA

36 EAST FIRST STREET, NEW YORK 3, N. Y.

MXXsu įstaiga siunčia visokių rūšių siuntinius, iki 22 svarų svorio, į visus Sovietų Sąjungos kraštus, į Lietuvą, Ukrainą, Latviją, Estiją ir kitas šalis.

Savo sandėlyje turime įvairių prekių, maisto produktų dėžutėse, įvairių aukselių, galanterinių prekių, odų ir kita. Viskas žemomis kainomis. Taip pat įvairūs vaistai ir medikamentai.

Mums atsiųstų siuntinių formalumas sutvarkomas per dvi dienas ir išsiunčiame saskaitas. Iš mūsų įstaigos siuntiniai eina, betarpiškai, tiesiog į laivų paštą. Visi siuntiniai apdrausti. Pristatymas garantuotas. Kreipkitės į mus paštu iš informacijų. Įstaiga atidaryta nuo 9 ryto iki 7 val. vakaro kasdien ir nuo 9 ryto iki 9 val. vakaro šeštadieniais.

LITHUANIAN BAKERY, 131 Inslee Pl., Elizabeth, N. J. Tel.: Elizabeth 4-0970

BOSTON, M855.

BARASEVICIUS ir SŪNUS FUNERAL HOME

251 W. Broadway South Boston, Mass. JOSEPH BARACEVICIUS Laidotuvių Direktorius Tel. ANDrew 8-2590

WAITKUS FUNERAL HOME

197 Webster Avenue Cambridge, Mass. PRANAS WAITKUS Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį Nauja moderniška koplyčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus. Reikale šaukite: Tel. TR 6-6484

Nervin

Alexander's Nervinė veikia nuo visokių nervų netvarkin gumo, galvos kvaišinimų ir skaudėjimų, rūpesčio ir susikrimitimo, isterijos ir bėgimės, išgąsčio ir karščiavimų, širdies supykimų ir šurpuliavimų, ausų spiegoimo ir greiko pavargimo, dieglių ir vidurių nemalimo. Nervinė yra mišinys daugelio šaknų, žolijų, žiedų, žievių ir riešutų. Vartojama arbatos formoje. Daug kam pagelbėjo ši Nervinė. Ir mūsų Nervinėje nėra nieko kenksmingo. Svaras \$5.00.

ALEXANDER'S CO. 414 Broadway So. Boston 27, Mass.

NEW YORK

J. B. SHALINS - ŠALINSKAS

Laidotuvių Direktorius 84-02 JAMAICA AVE. (prie Forest Parkway Station) Woodhaven, N. Y. Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventilacija. Tel. Virginia 7-4499

EVERGREEN 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS BALSAMUOTOJAS 231 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

(BIELAUSKAS) FUNERAL HOME M. P. BALLAS—Direktorius ALB. BALTRONAS-BALTON Reikalų Vedėjas 660 Grand Street Brooklyn, N. Y. NOTARY PUBLIC

Tel. EVERgreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(ARMAKAUSKAS) Graborius-Balsamuotojas MODERNIŠKA KOPLYCIA 423 Mrtropolitan Ave. Brooklyn, N. Y.

Tel. EVERgreen 7-4335

William J. Drake- Dragūnas

LIETUVIS ADVOKATAS Telefonas Jamaica 6-7272